

SECURITITZACIÓ A LES CIUTATS

Estudi de quatre casos i anàlisi
des d'una perspectiva de pau, drets
i seguretat humana

Autoria: Dúnia Camps-Febrer, Max Carbonell Ballestero,
Karlos Castilla Juárez, Marc Díaz Planas, Anna Montull Garcia,
Mar Ortega Jordà, Ainhoa Ruiz Benedicto

Publicat per:

Centre Delàs d'Estudis per la Pau

Bisbe Laguarda, 4
08001 Barcelona
T. 93 441 19 47
www.centredelas.org
info@centredelas.org

Autoria: Dúnia Camps-Febrer, Max Carbonell Ballesteró, Karlos Castilla Juárez, Marc Díaz Planas,
Anna Montull Garcia, Mar Ortega Jordà, Ainhoa Ruiz Benedicto

Aquest informe ha estat elaborat en el marc del projecte "La pau es construeix als carrers. Impulsem la seguretat humana i les agendes locals de pau i convivència als municipis de la Diputació de Barcelona (Fase II)" finançat per la Diputació de Barcelona i amb la col·laboració de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Barcelona, novembre 2024

Disseny i maquetació: Esteva&Estêvão

Foto de portada: Neal E. Johnson; p. 4: Sheep"R"Us; p. 7: Pexels; p. 9: Thomas Hawk; p. 14: Jeanne Menjoulet;
p. 19: calafellvalo; p. 25: Cyprien Hauser; p. 33: fourbyfourblazer; p. 38: Jeffrey Grospe

ISBN: 978-84-09-65164-1

ÍNDEX

Resum executiu	5
1. Introducció	7
2. LOS ANGELES - Segregació i expulsió en la ciutat multirracial global	9
<i>Ainhoa Ruiz Benedicto</i>	
2.1 La segregació racial, un factor històric d'inseguretat	10
2.2 Racialització, classe i la inseguretat en l'habitatge.....	10
2.3 Sensellarisme, militarització de l'espai públic i resistències comunitàries	12
2.4 Conclusions	13
3. PARÍS - La securitització de les persones migrades: el cas dels Jocs Olímpics a París	14
<i>Anna Montull Garcia</i>	
3.1 La construcció narrativa i política de l'enemic	15
3.2 Els Grans Esdeveniments com a laboratori per a la securitització: els Jocs Olímpics i Paralímpics de París	17
3.3 Conclusions	18
4. BARCELONA - El top manta a Barcelona, un cas de securitització?	19
<i>Marc Díaz Planas, Mar Ortega Jordà</i>	
4.1 Mapa dels actors implicats i el seus posicionaments	20
4.2 Pràctiques contra el "top manta".....	22
4.3 Conclusions	24
5. JERUSALEM / AL-QUDS - No hi ha seguretat possible sota ocupació, apartheid, colonialisme i neteja ètnica	25
<i>Dúnia Camps-Febrer, Max Carbonell Ballesteró</i>	
5.1 Jerusalem i Israel. El projecte colonial sionista i la securitització	26
5.2 Mecanismes, mesures i pràctiques securitàries: l'urbicidi de Jerusalem	28
5.3 Conclusions	32
6. Seguretat i drets humans a la ciutat.	33
<i>Karlos Castilla Juárez</i>	
7. Conclusions.	38
8. Bibliografia	40

PARIS 2024

BAR-CAF

SAUJICI
PIZZA
PANNI

A2

A2

GENDARMERIE

RESUM EXECUTIU

En els darrers anys s'ha identificat un increment de la securització i, per tant, una prioritització d'implementació de mesures de seguretat més rígides (*i.e.* vigilància massiva, control de fronteres militaritzades, criminalització de collectius); de la marginalització de veus vulnerables i perpetuació d'estigmes i discriminacions; de l'increment en els pressupostos dirigits a la seguretat i militarització; i de la implementació de mesures centrades en restringir llibertats i limitar drets humans. En conjunt, es pot afirmar que aquestes mesures contribueixen a la creació de societats més conflictives, allunyant les comunitats d'un enfocament més inclusiu i pacífic pel que fa a la recerca de respostes als conflictes.

Com a contraposició d'aquest plantejament, l'any 1990 neix, promogut pel Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament, el paradigma de seguretat humana. Aquest, posa el focus en ampliar la noció tradicional de seguretat, incorporant el benestar integral de les persones, entre elles la dignitat, els drets i les necessitats bàsiques, com a elements clau per a assolir una seguretat centrada en les persones. Aquest enfocament reconeix que per a establir una seguretat s'ha d'anar més enllà de la concepció realista, basada en l'ús de la força i la coerció i treballar per la construcció de comunitats resilents que protegeixin i promoguin els drets humans i la justícia social. Així, és clau elaborar i implementar eines i mitjans que permetin accedir en equitat de condicions a aquests drets i oposar-se a la objectivització de les ciutats i a l'establiment de dinàmiques de violència.

Aquest informe analitza el desplegament de les polítiques securitàries i les conseqüències de no abordar la seguretat amb perspectiva de seguretat humana a quatre ciutats: Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, i assenyala que, si bé es pot observar que la implementació de

les polítiques de securització varia entre cada ciutat analitzada en base a les especificitats i casuístiques pròpies, les motivacions que utilitzen els governs de cadascuna d'aquestes per a justificar la seva implementació s'arrelen en la perpetuació de les mateixes discriminacions històriques i en la defensa dels interessos de les classes dominants. Així, es proposa promoure una transformació de les estructures que generen injustícies i aplicar el paradigma de seguretat humana, prioritzant el gaudi dels drets humans, el benestar i la dignitat de les persones per sobre de la securització, militarització i la vigilància excessiva. Treballar per la construcció d'una pau positiva a les ciutats implica trencar amb les dinàmiques jeràrquiques de discriminació i opressió i fomentar una cultura de diàleg, inclusió i justícia social, on la promoció i la protecció dels drets humans és el nucli de les estratègies de seguretat.

Entrant en el particular de cada ciutat, a Los Angeles, s'identifica com a principal conseqüència de la securització la manca d'accés a recursos bàsics de la ciutat i a la llar, en particular per part de persones racialitzades i històricament discriminades, marcant la importància de garantir aquests drets per trencar amb els multiplicadors d'altres violències a una ciutat consolidada com a "objecte de consum" des de meitat del segle XX. Paral·lelament a aquesta crisi d'accés a la llar, la ciutat ha desplegat polítiques cada vegada més dures de persecució de les persones sense llar, augmentant la inseguretat d'aquelles persones que no poden accedir a l'habitatge.

A París s'ha identificat una acceleració de les dinàmiques de securització aprofitant grans esdeveniments de visibilitat internacional que han culminat en

l'expulsió de persones residents, desnonaments, militarització de l'espai públic i vulneracions dels drets, posant en evidència les conseqüències negatives d'implementar polítiques basades en la securització enlloc del paradigma de seguretat humana.

A Barcelona, s'assenyala la persecució del col·lectiu "top manta" i s'identifiquen vulneracions de drets de les persones en situació administrativa irregular, impulsant un abordatge des de les polítiques públiques i competències municipals a llarg termini que tinguin en compte les causes estructurals i promoguin els drets humans per sobre de la securització.

A Jerusalem s'assenyalen pràctiques de securització implementades per part d'Israel, lligades a l'expansió d'una narrativa mono-ètnica jueva excludent, inherents al projecte sionista i a una sèrie de pràctiques i mesures securitàries dirigides a desplaçar, controlar i reprimir la població no-jueva (e.g. palestins, àrabs, cristians, etc.) concebuda com una amenaça i titllada sovint de "terrorista".

La seguretat a la ciutat suposa una voluntat política i social en la qual les persones tenen jurídica i efectivament garantit el gaudi ple dels seus drets i llibertats, tenint igual importància els drets civils, polítics, econòmics, socials, culturals i ambientals de les persones i les comunitats. Per tant, l'augment de força policial, d'instruments armats per part d'aquestes, el desenvolupament d'accions d'identificació, l'ús de noves tecnologies als carrers amb finalitats de vigilància o altres mesures securitàries no són la resposta que es requereix pel gaudi de tots els drets i llibertats i, en alguns casos, s'acaben convertint en una amenaça més per a grans grups vulnerabilitzats a les ciutats.

1. INTRODUCCIÓ

Davant d'un context cada vegada més globalitzat i interconnectat, on guanyen pes els marcs discursius i el sentit comú més reaccionaris, la idea de seguretat s'aborda de forma creixent sota el paraigua de la "securització". Aquest concepte fa referència a un procés discursiu i de pràctiques pel qual un tema d'interès passa de ser gestionat des de la política a convertir-se exclusivament en una qüestió de seguretat. Per procés de securització entenem la suspensió de les "polítiques normals" o "habituals" i la introducció i activació de mesures "extremes" o "excepcionals" (*i.e.* de caràcter autoritari, repressiu, controlador i policial-militar, entre d'altres) que busquen garantir una determinada idea de "seguretat" i fer front a les "amenaces" percebudes.¹

En aquest sentit, sota el paradigma de la securització, la seguretat i la seva gestió no s'enfoca atenent a les condicions objectives o materials sinó a través d'una utilització concreta d'aquest concepte per part de les elits (*i.e.* els dominadors, l'*statu quo*, la classe dirigent) per tal de "reproduir les condicions jeràrquiques del sistema polític i mantenir la seva actual posició de poder".^{2,3,4} A conseqüència d'això es produeix un

1. Weaver, O. (2011), "Securitization and desecuritization". In: Lipshutz R (ed.) *On Security*. New York: Columbia University Press, 48-86.

2. *Ibid.*

3. Williams, MC. (2003), "Words, images, enemies: securitization and international politics". *International Studies Quarterly* 47 (4): 511-531

4. Val a dir que hi ha crítiques molt rellevants a la teoria de la securització per l'assumpció d'unes "polítiques normals" en el marc de les democràcies liberals i els Estats capitalistes, contribuint a invisibilitzar i normalitzar un estat de "normalitat" i no "no-conflicte" basat en la desigualtat, la dominació i explotació de la classe treballadora i els pobles colonitzats, en comptes d'entendre l'"excepcionalitat" de la securització com una intensificació del que ja és propi de la normalitat que els precedeix. Per aprofundir en aquesta anàlisi veure: Bertel, L., & Meijerink, F. (2016), "Towards a Marxist critique of Securitization Theory". Tesi de màster.

considerable impacte en el gaudi dels drets humans, creant noves amenaces de caràcter multidimensional que no només afecten la integritat física de les persones, sinó també la seva llibertat personal i l'exercici dels seus drets.

El present informe posa el focus en identificar quin impacte té pel que fa a vulneracions de drets, multiplicació de violències i, en definitiva, en el gaudi i exercici de drets humans, l'increment de l'aplicació de marcs securitaris i de les polítiques que hi estan associades en l'àmbit de les ciutats. Per a fer-ho, s'analitzen el model de seguretat hegemònic i s'ofereixen alternatives basades en la seguretat humana i de defensa de drets humans.

La recerca s'estructura en tres parts. En el primer apartat es proporciona una anàlisi de quatre ciutats i es detallen alguns aspectes dels processos de securització que s'hi produeixen, quines són algunes de les implicacions de la implementació de polítiques securitàries en l'àmbit local i de les dinàmiques ciutadanes que generen. Les ciutats estudiades són Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, i en totes elles s'identifica una manca creixent de garanties d'igualtat d'accés i exercici dels drets humans en augment lligada a una

perpetuació de discriminacions històriques, desigualtats estructurals i d'opressions de diversa índole.

En el segon apartat, s'analitza a nivell teòric quin és l'impacte de la securització en l'exercici i el gaudi dels drets humans. Així, es revisen els tractats internacionals que els recullen i es defensa l'abandonament de la securització com a eina per a donar resposta als problemes estructurals d'aquestes ciutats i de promoure el benestar de les persones, defensant el paradigma de la seguretat humana i questionant el concepte de "seguretat".

Finalment, en el darrer apartat es detallen algunes de les principals conclusions fruit de l'anàlisi dels casos de securització estudiats i del qüestionament d'aquest des d'una perspectiva de drets humans i del paradigma de la seguretat humana. En les conclusions s'identifiquen quins elements, pràctiques i mesures de securització s'estan implementant a cadascuna de les ciutats seleccionades i, conseqüentment, quins drets es veuen afectats. S'argumenta que, per tal de no reproduir les dinàmiques jeràrquiques de discriminació i opressió és clau promoure una transformació de les estructures que generen injustícies i la necessitat de treballar per una pau positiva a les ciutats.

2. LOS ANGELES - SEGREGACIÓ I EXPULSIÓ EN LA CIUTAT MULTIRRACIAL GLOBAL

Ainhoa Ruiz Benedicto

A continuació, s'analitza la ciutat de Los Angeles, una de les grans urbs del món Occidental. Es tracta de la segona ciutat més gran dels Estats Units després de Nova York, encara que ho és més en extensió que en habitants. El 2023, Los Angeles es trobava en el lloc 127 de les grans urbs mundials amb 3,7 milions d'habitants.⁵

La ciutat ha estat objecte de nombroses anàlisis i estudis sobre el paper que el neoliberalisme, la globalització i la segregació racial han tingut a l'hora de modelar la ciutat i la forma de vida de les persones que l'habiten. La qual cosa ha influït, sobretot, en la segregació espacial i l'accés als recursos bàsics de la ciutat, aspectes en els quals es posarà el focus per a entendre de quina manera erosionen aquests fenòmens la construcció de pau a la ciutat.

5. World City Population (2023), "World City Populations 2023", disponible a <https://worldpopulationreview.com/world-cities>. Consultat el 18 de desembre de 2023.

"Cal entendre que Los Angeles no és simplement una ciutat. Per contra, és, i ho ha estat des de 1888, un objecte de consum; alguna cosa que cal anunciar i vendre-li al poble dels Estats Units, com els automòbils, els cigarrets i l'elixir dental".⁶

El concepte de ciutat com a objecte de consum al qual fa referència Mayo apella, d'una banda, al model d'urbs en què s'ha convertit durant més d'un segle i, per l'altre, a una problemàtica que podem considerar estructural: la de la ciutat com a objecte de consum. El concepte de ciutat com a "objecte de consum" planteja una qüestió important que genera cada vegada més debat sobre el model de ciutats que estem construint a tot el món: ha de ser la ciutat només per a aquelles persones i comunitats que se la hi puguin permetre?

Des d'una òptica de garantia de drets i construcció de pau, la ciutat que es governa com un objecte de consum és terra fèrtil per a problemes, inseguretats i violències als quals, com es veurà, haurà de fer front la ciutat en qüestió.

6. Morrow Mayo va ser un periodista itinerant que va viure a Los Angeles des de 1925 fins aproximadament el 1931. Mayo és autor del llibre *Los Angeles de 1933*. Mayo, Morrow (1933): Los Angeles. Classic Textbooks.

2.1 LA SEGREGACIÓ RACIAL, UN FACTOR HISTÒRIC D'INSEGURETAT

En aquest sentit, la ciutat de Los Angeles s'ha desenvolupat amb nombroses restriccions d'accés a recursos bàsics per a la vida urbana, restriccions que s'han mantingut i han perdurat al llarg del temps. En els anys 20 del segle passat es van formar fortes associacions de propietaris el principal objectiu dels quals va ser resistir l'entrada de persones racialitzades en les seves comunitats, tancant i fragmentant territoris que eren només aptes per a la comunitat blanca. Fins i tot es va arribar a constituir l'Associació Urbanística Antiafricana. En els anys 50, els blancs dificultaven l'accés a l'habitatge de poblacions racialitzades organitzant-se a través d'aquestes associacions i presentant milers de querelles contra la compra de les llars a les quals intentaven accedir aquestes poblacions.⁷ De fet, la política de construcció d'habitatge als Estats Units s'ha consolidat sobre la base de polítiques racistes, que tenen conseqüències encara avui dia.⁸

Això ha succeït malgrat el fet que Los Angeles s'ha consolidat sobre la base de l'arribada de població migrada de tot el món des de finals del segle XIX, arran les noves oportunitats que va portar la construcció del ferrocarril transcontinental.^{9,10} No obstant això, i malgrat la important aportació d'aquests moviments migratoris en el desenvolupament de la ciutat i com a mà d'obra, al llarg del segle XX les associacions de propietaris blancs van mantenir la seva força i capacitat de defensa dels seus privilegis respecte a l'accés a determinades zones de la ciutat. Van vetllar per impedir l'accés de poblacions racialitzades als seus veïnats a través de contractes restrictius i pujades de preus de l'habitatge.

Però els esforços de fragmentació de la metròpolis de les elits van anar més enllà i es van crear i expandir les denominades "autonomies municipals". La creació de les autonomies municipals va ser una forma de les elits, sempre població blanca, de separar-se de la resta de les comunitats de la ciutat, i fins i tot contractaven els seus propis serveis de policia, educació i bombers. Això no només individualitzava i privatitzava la demanda de serveis que, a més a més, permetia un control total sobre aquests, impedit, per exemple,

el desenvolupament de la força sindical.¹¹ A més, les exímia de contribuir amb taxes i impostos envers la resta de la ciutat. Aquestes mesures també van ser acompanyades del control en l'accés a l'habitatge, vetllant per mantenir l'homogeneïtat de l'autonomia municipal, de classe alta i blanca, excloent altres grups socials. En paraules de Miller, l'autonomia municipal "va unir a propietaris de classe mitjana i alta entorn d'una ideologia antiburocràtica i anti-serveis socials".¹²

Aquests són alguns dels orígens més destacats que han modelat una ciutat excloent respecte a l'espai i l'habitatge que persisteix avui dia. De fet, segons un estudi publicat el 2006, el 20% de la població local de la ciutat vivia en les denominades *White citadels*:¹³ l'herència de les "autonomies municipals" que es van desenvolupar a mitjans del segle XX per les elits. En definitiva, una ciutat amb una privatització massiva de l'espai per part de particulars privilegiats, la qual cosa Davis ha denominat "El mur blanc".¹⁴ Aquestes mesures encara impacten en la forma en què s'accedeix a l'espai a la ciutat i al dret al moviment de les persones que l'habiten. Com bé apunta Mike Davis:

"Benvingut a la LA postliberal, on la defensa del luxe es tradueix en la proliferació de noves repressions espacials i de moviment".¹⁵

2.2 RACIALITZACIÓ, CLASSE I LA INSEGURETAT EN L'HABITATGE

Un estudi realitzat el 2018 conclou dues idees rellevants per al tema tractat. D'una banda, analitza com el valor mitjà de l'habitatge dels propietaris racialitzats no es revaloritza com el de la població blanca. Per l'altra, a més, s'identifica que la diferència entre el valor de les llars de propietaris blancs i racialitzats ha augmentat de manera progressiva. Mentre que el 1960 la diferència de valor de l'habitatge era d'uns 20.000 dòlars, el 2015 arriba a ser de 150.000 dòlars de diferència entre el valor de l'habitatge en propietat de blancs i de comunitats racialitzades.¹⁶ Ara bé, aquesta diferència entre el valor de l'habitatge també s'atribueix al fet que, històricament, i de manera continuada, s'ha atorgat més territori per a desfets i residus en barris racialitzats que blancs, la qual cosa

7. Reback, Mia, Reynolds, Lovinia y Cameron, Kritikos (2021), "Residential Segregation, Zoning, and the Fight for Urban Mobility: Case Studies from Los Angeles, Miami, and Chicago", *Yale School of the Environment*.

8. Aviles y Edwards (2022), "Transient Zip Codes: Utilizing Counternarratives to Examine the Compounded Effects of Structural Racism and Housing Insecurity", *Journal of Trauma Studies in Education*, Volume 1, Issue 3(2022), pp. 6-22 disponible a <https://www.ojed.org/index.php/JTSE/article/view/5048/2500>.

9. Tampoc es pot oblidar el fet que Los Angeles va ser consolidada per colons blancs que van arribar als Estats Units i que van desplaçar per milers a la població indígena local.

10. Reback, Mia, Reynolds, Lovinia y Cameron, Kritikos (2021), "Residential Segregation, Zoning, and the Fight for Urban Mobility: Case Studies from Los Angeles, Miami, and Chicago", *Yale School of the Environment*.

11. Davis, Mike (2023): *Ciudad de cuarzo*. Arpa ediciones. Barcelona.

12. Bryan D., Jones (1982); Miller, G. "Cities by Contract: The Politics of Municipal Incorporation" (Book Review), *Social Science Quarterly* 4 (63), 812.

13. Johnston, R., Poulsen, M. y Forrest J. (2006), "Modern and post-modern cities and ethnic residential segregation: Is Los Angeles different?", *Geoforum* 37, 318-330.

14. Davis, Mike (2023): *Ciudad de cuarzo*. Arpa ediciones. Barcelona.

15. *Ibid*.

16. De La Cruz-Viesca, M. et al. (2018), "Fifty years after the Kerner Commission report: Place, housing, and racial wealth inequality in Los Angeles", *RSF*, pp.171-172. Disponible a: <https://www.rsffournal.org/content/rsfjss/4/6/160.full.pdf>

ha impactat en el preu de l'habitatge, en la salut i en el benestar d'aquestes comunitats.¹⁷ Així mateix, quan les comunitats racialitzades més adinerades intenten mudar-se a barris més ben posicionats, eminentment blancs, els blancs marxen per por de que devaluïn les seves propietats, provocant precisament la baixada del valor de l'habitatge en la zona.^{18,19}

No obstant això, la segregació espacial i la privatització del territori no han vingut condicionades només per l'estatus econòmic. La segregació espacial de Los Angeles és eminentment racial, ja que fins i tot els blancs de classes més pobres trien majoritàriament viure en comunitats de blancs que no de classes baixes amb persones racialitzades.^{20,21} Això es deu, majoritàriament, a la cultura racial imperant a la ciutat, on tant les comunitats racialitzades com les blanques prefereixen viure envoltades d'acord a la composició de color.²² Però també es deu a les discriminacions que les elits de la ciutat han anat imposant en l'accés a l'habitatge a les minories racialitzades.²³ Aquest fet destrueix el mite de la ciutat multiracial, ja que encara es produeix una marcada segregació espacial.

L'impacte de la segregació aplicada al llarg del segle XX continua present, perpetuant una sèrie de violències estructurals i culturals que impacten en les condicions materials dels seus habitants. Malgrat Los Angeles és considerada una ciutat multicultural, cal preguntar-se com està estructurada aquesta multiculturalitat i si aporta igualtat als seus habitants.

Un estudi de 2022 assenyala que, en l'últim recompte realitzat, la ciutat comptava amb unes 70.000 persones sense llar,²⁴ un factor d'inseguretat que no para de créixer. El 2023 les persones sense llar van augmentar en un 10% en comparació amb 2022.²⁵ De fet,

Los Angeles s'enfronta a una crisi d'accés a l'habitatge des de fa un parell de dècades. En els últims 5 anys, de 2018 a 2023, el preu de l'habitatge a la ciutat ha augmentat un 30%.²⁶ Es dona, per tant, un creixement considerable de la denominada "inseguretat en l'habitatge"²⁷ que, per alguns dels factors que ja s'han vist, afecta més a les comunitats racialitzades.

El concepte "inseguretat en l'habitatge" està començant a estudiar-se des de fa relativament poc temps en el món acadèmic. Abans, el focus d'anàlisi respecte a l'accés a l'habitatge es dividia entre les persones que tenien accés a aquest i les que no. No obstant això, noves dinàmiques afecten el seu accés i es comença a considerar que s'ha d'analitzar la inseguretat en l'habitatge des d'una perspectiva més àmplia. Per exemple, tenint en compte factors com el gènere, els desnonaments, persones amb grans dificultats per arribar a cobrir les despeses d'habitatge o les que perden la seva feina i corren el risc de perdre també la seva llar.²⁸ De Lucca i Rosen defineixen el concepte de "inseguretat en l'habitatge" de la manera següent:

"Conceptualitzem la inseguretat en l'habitatge com l'estat de tenir dificultats per a adquirir un habitatge, tenir un control mínim sobre el propi habitatge, estar en risc de perdre l'habitatge, tenir incertesa sobre la tinença o viure en un habitatge que no satisfà les necessitats bàsiques de la llar. Aquest concepte ampli es basa en la literatura sociològica, però també en la planificació urbana, el treball social i la salut pública".²⁹

Collateralment, s'acaben donant altres inseguretats bàsiques derivades de la falta d'habitatge accessible, com la inseguretat alimentària, l'estigma, el fracàs escolar i perjudicis per a la salut mental i física.³⁰ De nou, es dona un component racial, herència d'algunes de les polítiques que ja s'han apuntat, ja que les poblacions llatines i negra són les que més possibilitats tenen de ser desnonades, especialment les dones.³¹

17. Rovner, M. (2022): "(Dis)possession: The Historic Development of View Park and Los Angeles' Ongoing Housing Crisis", *Journal Critical Planning*, 25(0), disponible a <https://escholarship.org/uc/item/4gw0f2r2> Consultat 22 de desembre de 2023.
18. Boone, C. G. y Modarres, A. (1999): "Creating a Toxic Neighborhood in Los Angeles County: A Historical Examination of Environmental inequity", *Urban Affairs Review*, (35), 163.
19. Rovner, M. (2022): "(Dis)possession: The Historic Development of View Park and Los Angeles' Ongoing Housing Crisis", *Journal Critical Planning*, 25(0), disponible a <https://escholarship.org/uc/item/4gw0f2r2> Consultat el 22 de desembre de 2023.
20. Reft, R. (2017): "Segregation in the City of Angels: A Map of Housing Inequality in L.A.", *PBS Social*, disponible a <https://www.pbsocial.org/shows/lost-la/segregation-in-the-city-of-angels-a-1939-map-of-housing-inequality-in-la>. Consultat el 10 de desembre de 2023.
21. Zubrinsky, C. L. y Bobo, L. (1996): "Prismatic Metropolis: Race and Residential Segregation in the City of the Angels", *Social Science Research* 25, 335-347.
22. Ibid.
23. Ibid.
24. Urban Peace Institute (2022): "(Des)ubicación: La Lucha por la Vivienda y la Comunidad Después de Echo Park Lake", disponible a <https://escholarship.org/uc/item/34t5x1wq#page=18> Consultat el 8 de desembre de 2023.
25. Beauregard, L. P. (2023): "La población sin techo aumenta en Los Angeles pese a la cruzada de la alcaldesa para reducirla", *El País*, disponible a <https://elpais.com/internacional/2023-06-30/la-poblacion-sin-techo-aumenta-en-los-angeles-pese-a-la-cruzada-de-la-alcaldesa-para-reducirla.html>. Consultat el 22 de desembre de 2023.

26. Beckett, L. (2023): "'Out of reach': median home price in Los Angeles nears \$1m", disponible a <https://www.theguardian.com/us-news/2023/aug/17/los-angeles-home-prices-housing-crisis-california>, Consultat el 22 de desembre de 2023.
27. Encara que no existeix una definició estàndard d'inseguretat en l'habitatge, aquesta sol incloure amuntegament, els trasllats freqüents, l'estada a casa de familiars o amics, les dificultats per a pagar el lloguer, la hipoteca o els serveis públics, i la despesa d'una part important dels ingressos en despeses d'habitatge. Schuck M. Amie y Spatz Widom, Cathy (2021): "The roles of housing, financial, and food insecurities in understanding the relationship between childhood neglect and violence in adulthood", *PLOS ONE*, 16 (3), disponible a <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0246682>. Consultat el 3 de gener de 2024.
28. DeLuca, S. y Rosen, E. (2022): "Housing Insecurity Among the Poor Today", *Annual Review of Sociology*, 48:343-71.
29. Ibid.
30. Aviles y Edwards (2022): "Transient Zip Codes: Utilizing Counternarratives to Examine the Compounded Effects of Structural Racism and Housing Insecurity", *Journal of Trauma Studies in Education*, Volume 1, Issue 3(2022), pp. 6-22 disponible a <https://www.ojed.org/index.php/JTSE/article/view/5048/2500>.
31. DeLuca, S. y Rosen, E. (2022): "Housing Insecurity Among the Poor Today", *Annual Review of Sociology*, 48:343-71.

Los Angeles ha estat focus d'atenció en tot els Estats Units per la seva escassetat i els seus problemes d'accessibilitat a un recurs bàsic per a proveir de seguretat a la ciutadania. Això tot i que l'habitatge es considera no només un recurs material bàsic per al desenvolupament de la vida de les persones i de les comunitats, sinó també una estructura primària per a la prevenció de la violència.^{32,33} En aquest sentit, alguns estudis consideren la inseguretat en l'habitatge un factor, al costat de l'alimentària, que perpetua la violència de gènere, ja que les dones ho tenen més difícil per a sortir de la llar on sofreixen maltractament si l'habitatge no és accessible.^{34,35} Així com amb un possible comportament violent en el futur en cas que no es doni un accés segur i estable a l'habitatge durant la infància.³⁶

Les conseqüències de la falta d'accés assequible a l'habitatge tenen un gran impacte en el desenvolupament individual però també comunitari, i és un factor clau per a garantir la seguretat d'una ciutat. Però per a poder posar solucions s'ha de mesurar el grau d'inseguretat en l'habitatge existent a les ciutats, així com els factors que influeixen al fet que es produeixi aquesta inseguretat en el seu accés. Per a això ajudaria crear un Índex d'Inseguretat en l'Habitatge, que estudiés almenys els següents factors: ingressos de la llar, el nombre de persones que l'habiten (amuntegament), la propietat de l'estructura, el material utilitzat, l'estabilitat de l'habitatge, la seguretat del veïnat, les instal·lacions i la qualitat, la demografia familiar i l'índex de dependència.^{37,38} Després del que s'ha vist fins aquí, cal plantejar-se si no seria també adequat introduir en l'índex de la Inseguretat en l'Habitatge un element que mesuri possibles casos d'exclusió a l'hora d'accedir també a una llar, en cas que pugui ser un element sistemàtic.

32. Advancement Project y Violence Prevention Coalition (2011): "Community Safety Scorecard, City of Los Angeles" 2011, disponible a <https://advancementprojectca.org/wp-content/uploads/2015/09/imce/Community%20Safety%20Scorecard%20FINAL%20LowRes%2010-25-11.pdf> Consultat el 17 de desembre de 2023.
33. Brown, N. (2022): "Building safety in Los Angeles: a policy agenda for local health and safer communities", *Urban Peace Institute*, disponible a <https://www.urbanpeaceinstitute.org/publications>. Consultat el 22 de desembre de 2023.
34. Diette, T. M. y Ribar D. C. (2018): "A longitudinal analysis of violence and housing insecurity", *Economic Inquiry*.
35. Paglione, G. (2006): "Domestic Violence and Housing Rights: A Reinterpretation of the Right to Housing", *Human Rights Quarterly*, Vol. 28, No. 1, pp. 120-147.
36. Schuck M. Amie y Spatz Widom, Cathy (2021): "The roles of housing, financial, and food insecurities in understanding the relationship between childhood neglect and violence in adulthood", *PLoS ONE*, 16(3), disponible a <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0246682> Consultat el 3 de gener de 2024.
37. Dunga, S. H. (2021): "The nexus of poverty and housing insecurity: Developing a Household Housing Insecurity Index (HHII)", *Boloka Institutional repository*, disponible a <http://hdl.handle.net/10394/37674> Consultat el 4 de gener de 2024.
38. Leopold, J., Cunningham, M. K., Posey, L., Manuel, T. (2016): "Improving Measures of Housing Insecurity: A Path Forward", *Urban Institute*, disponible a <https://www.urban.org/research/publication/improving-measures-housing-insecurity-path-forward> Consultat el 24 de gener de 2024.

2.3 SENSELLARISME, MILITARITZACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC I RESISTÈNCIES COMUNITÀRIES

La qüestió de l'habitatge té connexió directa amb l'espacialitat de les ciutats, ja que marca l'accessibilitat a uns certs drets dins de la ciutat. El lloc en el qual vius està directament connectat amb la teva qualitat de vida, amb els espais públics que t'envolten i als quals pots accedir, i amb la distància i accés als serveis bàsics. I et situa en processos d'inclusió/exclusió, com ja s'ha vist que es dona amb els processos de privatització de comunitats i serveis.

Malgrat l'alta vulnerabilitat que planteja ser una persona sense llar, els alts nivells de sensellarisme i les dificultats d'accés a l'habitatge que es donen a Los Angeles, aquesta situació d'inseguretat s'està abordant amb tècniques basades en l'exclusió, la coerció i la persecució. Per exemple, dormir al carrer és il·legal a partir de les 6 del matí fins a les 9 de la nit. S'han ampliat les zones on està prohibit l'estacionament nocturn i es limita la quantitat d'objectes personals que les persones sense llar poden posseir. De manera que, persones que es troben en una situació de gran vulnerabilitat acaben sent arrestades, multades, detingudes o amb alguns dels seus elements personals confiscats.³⁹ Per tant, no només ha augmentat la inseguretat en l'habitatge a la ciutat, també s'ha tornat més hostil cap a les persones que no tenen una llar i sobreviuen en cotxes, tendes de campanya o com poden. Això ha produït una forta organització comunitària que presenta resistència als diferents mecanismes d'expulsió que s'estan donant a la ciutat, informant també sobre la vulneració de drets que se'n deriven. Per exemple, l'organització *Street Watch LA*, treballa per informar sobre els seus drets a la població sense llar i crea eines, com mapes amb punts d'aigua públics i altres recursos, per a intentar millorar les seves condicions de vida.

Street Watch LA també denuncia que el 2022 les detencions a persones sense llar van augmentar un 49% en comparació amb l'any anterior, i que es produeixen brutals batudes policials per expulsar a les persones sense llar de l'espai públic o de la ciutat.⁴⁰

Aquesta segregació es veu enfortida per una progressiva militarització policial i ciutadana, que reforça la violència estructural a través de l'ús de l'agressió física, la repressió i l'expulsió. En aquest sentit, és

39. Street Watch LA (2023): *Street Watch Los Angeles*, disponible a <https://streetwatchla.com/> Consultat el 5 de gener de 2024.
40. Ibid.

Imatge de l'organització Street Watch LA

Font: Pàgina web de Street Watch LA Disponible a aquest enllaç

coneguda la denominada Operació Martell⁴¹ el 1988, en la qual es van desplegar unitats policials d'elit en barris racialitzats i es van detenir a més de 1.400 joves per delictes menors. Més pròxima en el temps va ser la violenta intervenció policial que es va desplegar el 2022 per a desallotjar un campament autoorganitzat de persones sense llar a Echo Park.⁴² No obstant això, més enllà de macro-operacions policials i com denuncien moltes organitzacions civils, l'assetjament és constant.

Són exemples de com la policia reforça els patrons racials i la inseguretat que s'ha exposat i treballa per a mantenir un determinat "ordre" a la ciutat, incrementant la inseguretat dels col·lectius més vulnerables. A les pràctiques de la policia pública se li sumen les de la seguretat privada, contractada per les comunitats de les *White Citadels*, l'objectiu final de les quals és mantenir la segregació espacial i custodiar l'espai dels privilegiats.

Això connecta amb el que Mike Davis analitza en el seu llibre sobre el desenvolupament d'una ciutat per a les elits.⁴³ Per a l'autor, la maquinària policial de Los Angeles està al servei d'un model de seguretat determinat que no és democràtic ni col·lectiu i que, es podria afegir, contribueix a mantenir l'*statu quo* racial i econòmic. En definitiva, que contribueix a sostenir determinades formes de violència a la ciutat.

41. Operació policial desenvolupada el 1988 que va detenir a més de 1.400 joves de barris racialitzats, en la seva majoria per delictes menors, per a això es van desplegar unitats d'elit (Felker-Kantor, 2020). A més, el 1988 el departament de policia va aconseguir l'aprovació de l'ús de municions perforadora, bales de punta estriada, similars a unes altres que van ser prohibides per la Convenció de Ginebra per al seu ús en conflictes bèl·lics (Davis, 2023: 314)

42. Urban Peace Institute (2022): "(Des)ubicación: La Lucha por la Vivienda y la Comunidad Después de Echo Park Lake", disponible a <https://escholarship.org/uc/item/34t5x1wq#page=18> Consultat el 8 de desembre de 2023

43. Davis, Mike (2023): *Ciudad de cuarzo*. Arpa ediciones. Barcelona

2.4 CONCLUSIONS

En resum, l'espai urbà i l'habitatge són elements clau per a garantir la igualtat d'accés i l'exercici dels drets humans de les persones que habiten la ciutat. No només perquè es tracta de dos espais fonamentals, que conformen el *dins* i el *fora* a la ciutat, sinó perquè es garanteix per a exercir les activitats necessàries per a la vida, d'accés a recursos i a les relacions interpersonals. La qualitat i capacitat d'accés a l'espai urbà d'una ciutat aporta importants dades sobre el nivell de conflicte, construcció de pau i seguretat que es donen en aquesta ciutat.

En aquest sentit, és essencial abordar la inseguretat derivada de l'habitatge per a construir models de pau positiva a les ciutats, ja que la dinàmica de Los Angeles, encara que més avançada, comença a donar-se en moltes altres ciutats.

El cas de Los Angeles serveix per a entendre, encara que sigui de manera breu, la importància de construir models de seguretat que se sustenten en la garantia de drets, especialment pel que fa a l'accés a l'espai urbà, als serveis bàsics i a una llar segura. Més encara, quan, com hem vist, la falta d'aquests drets acaba sent un multiplicador d'altres violències. No obstant això, no n'hi ha prou només amb garantir els drets sobre el paper, cal posar eines i mitjans perquè aquests siguin accessibles en condicions d'equitat, evitant que la ciutat es converteixi en un objecte de consum, ja que això comporta fortes dinàmiques de violència que erosionen la construcció de pau i seguretat a les ciutats.

3. PARÍS - LA SECURITITZACIÓ DE LES PERSONES MIGRADES: EL CAS DELS JOCS OLÍMPICS A PARÍS

Anna Montull Garcia

La Metròpolis del Gran París, conformada per un nucli urbà i una vasta àrea metropolitana que inclou més de 12 milions d'habitants i 131 comunes en el seu conjunt, es caracteritza per tenir una arquitectura i distribució urbanística desigual i segregada. Com a tantes d'altres grans metròpolis del món, els cossos que habiten el binomi nucli-perifèria de la capital de l'Hexàgon⁴⁴ acostumen a distribuir-se per classe i raça.⁴⁵ A grans trets, les zones més cèntriques del nucli urbà estan típicament habitades per grups poblacionals de classe mitja-alta i alta mentre que a la perifèria s'hi concentra població obrera més empobrida, migrada i racialitzada. No obstant, la noció de nucli-perifèria es reproduïx a diferents nivells. Dins el mateix interior

de París, també s'hi troben barris populars com el 18, el 19 o el 13, que han concentrat comunitats de classe treballadora, també marginalitzada dins el nucli, i que actualment estan patint forts processos de gentrificació que les expulsa del barri. De la mateixa manera, i també com a tantes d'altres grans metròpolis, la perifèria és residència de barris treballadors de classe empobrida però també hi acull barriades residencials de classe alta; barris i comunitats perifèriques que, emperò, acostumen a mantenir-se separats espacialment.

Les barriades marginalitzades del cinturó parisenc, conegudes com les *banlieues*, són el resultat d'una organització espacial i divisió de la ciutat que, en la línia apuntada per estudis d'autors com Harvey, han servit per produir formes estables de dominació política i cultural lligades a les formes de reproducció de les relacions capitalistes de producció.⁴⁶ És rellevant apuntar aquesta diferenciació entre *nuclis-perifèries* perquè en ella resideix la clau d'una gestió securitària municipal diferenciada que es tradueix en diferents mesures aplicades en funció dels *espais-cossos* a protegir, securititzar i pacificar. A continuació, s'analitzen dos grans fenòmens que han estat subjectes

44. Colloquialment a París se l'anomena també com a capital de l'Hexàgon, per la seva forma vista des de l'aire. Forma que també té la base de ferro de la Torre Eiffel.

45. Es fa servir la paraula "raça" en relació amb la definició d'Angela Davis. L'autora defineix el concepte de raça com una construcció social que s'entrellaça amb altres sistemes d'opressió, com el patriarcat i el capitalisme. Per a ella, la raça està profundament vinculada a les experiències històriques, econòmiques i polítiques de les persones. En la seva obra, emfatitza la importància d'entendre com les relacions racials afecten les lluites per la justícia social i els drets humans.

46. Harvey, D. (1989), "The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change".

de securització al Gran París: per una banda, la lluita antiterrorista contra l'arquetip de migrant-terrorista, que respon a una lògica tant ordinària com excepcional i que, tot i ser omnipresent, s'expressa amb força a la perifèria per la seva morfologia demogràfica; i per altra banda, el macroesdeveniment dels Jocs Olímpics de 2024, que ha activat mesures de seguretat excepcionals al nucli de la ciutat i que són subjectes a convertir-se en mesures ordinàries.

3.1 LA CONSTRUCCIÓ NARRATIVA I POLÍTICA DE L'ENEMIC

La ciutat de París i la seva àrea metropolitana són el reflex i reproducció a petita escala de la lògica securitària que opera a l'Estat francès. Des del seu naixement com a Estat modern, l'Hexàgon articula un discurs hegemònic de seguretat que s'empara en la màxima de la famosa tríada "llibertat, igualtat i fraternitat". Un lema, per altra banda, que sembla operar en una doble moral que només s'aplica en aquella població reconeguda com a francesa, és a dir, aquelles comunitats identificades com a part del *nosaltres*. D'aquesta manera, la població que representa l'alteritat, tot i habitar dins el territori francès, queda al marge del dret a la llibertat, la igualtat i la fraternitat predicades. En aquest segon grup hi entrarien les persones sense papers, les descendents de migrades de segona i tercera generació o les comunitats itinerants, entre d'altres.

Al Gran París, aquest irreconciliable conflicte d'interessos nacionals no resolt s'ha traduït en un model urbanístic i de seguretat basat en la segregació *espais-cossos* i on el *continuïm de la violència* estatal està profundament travessat per la classe i la raça. Així, malgrat la posada en marxa de polítiques de blanquejament *a la* que busquen fomentar una suposada "integració" o "assimilació" (amb les problemàtiques que aquests termes també representen), des de fa dècades les polítiques ordinàries de seguretat han posat típicament el focus de la securització en l'arquetip de l'enemic interior.⁴⁷ Així, aquestes polítiques ordinàries de seguretat s'han basat en formes de control i repressió policial quotidianes sobre els cossos racialitzats, sobretot homes, joves, que es mouen per aquests espais geogràfics dels marges. Les formes d'intervenció són múltiples, però hi destaquen els controls identitaris sistemàtics o intervencions anti-droga que responen més a dinàmiques de guerra de baixa intensitat que no pas a amenaces reals per a la seguretat pública. Quan Codaccioni observa dues tipologies d'intervenció policial en el manteniment de l'ordre públic, una als barris populars i una

altra en el marc de manifestacions al nucli urbà (com podrien exemplificar els *Gilets Jaunes*), apunta a dues històries de la violència paral·leles i diferenciades en funció del subjecte i l'espai.⁴⁸ Així, les pràctiques de seguretat que es posen en funcionament als barris populars contra els cossos racialitzats són diferents a les aplicades sobre cossos blancs dissidents dins el marc de mobilitzacions al centre de la metròpolis. En la mateixa línia, Rigouste també apunta que si bé algunes de les violències policials executades a les barriades o *endo-colònies* contra població racialitzada poden desplaçar-se puntualment i de manera adaptada cap al centre de la metròpolis i cap a la població blanca, polititzada i organitzada, la intensitat d'aquestes violències està molt més mesurada en el segon cas. En altres paraules, la normalització de la "necropolítica"⁴⁹ sistematitzada recau sobre els cossos racialitzats i empobrits, generalment concentrats a les zones invisibilitzades de la perifèria.

Mentre que al centre de París hi circula la policia dita "d'ultra-proximitat",⁵⁰ equipada amb una porra i una bombona de gas lacrimògen, a les *banlieues* s'hi desplegen cossos policials especialitzats molt més armats, com ara les Brigades d'Anticriminalitat (en endavant, BAC), equipades amb armes de guerra militars adaptades per a l'ús policial.⁵¹ Els cossos policials que precedeixen a les BAC es remunten als inicis del segle XX i tenien per missió vigilar, controlar i reprimir les comunitats migrades. Als anys 30, davant d'un proletariat àrab cada vegada més nombrós, es van crear les Brigades Nordafricanes (en endavant, BNA), que posteriorment serien substituïdes per les Brigades d'Agresions i Violències (en endavant, BAV), constituïdes per exmilitars de la guerra d'Algèria i que funcionarien amb la mateixa lògica que les BNA però sota una nomenclatura no tant explícitament racista. Més tard, les BAV serien substituïdes per les actuals BAC, que comptarien amb els mateixos comandaments que les BAV. Per tant, l'actual policia de les *banlieues* beu d'un llegat i arrels clarament colonials i racistes.⁵² Aquestes brigades, a més, operen a través d'un sistema de punts de lògica empresarial productivista que beneficia aquells agents que aconseguen més posades en disposició judicial. Sabent que la manera més fàcil d'aconseguir aquest objectiu és

47. Concepte desenvolupat extensament als treballs de Rigouste, M (2011) "L'ennemi intérieur: La généalogie coloniale et militaire de l'ordre sécuritaire dans la France métropolitaine".

48. Universitat de París, 8 Vincennes Saint-Dennis (2022), "SEINE DE CRIME : Les violences policières - Interview Vanessa Codaccioni" Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=eUj93ewDc&t=15s>. Consultat el 20 de setembre 2024.

49. D'acord amb la definició proporcionada per Achille Mbembe, "La necropolítica és la capacitat d'un estat per a dictar qui viu i qui mor, una forma de sobirania que s'expressa a través de la guerra, la violència i l'opressió." Mbembe, A (2019). "Necropolitics". Duke University Press.

50. Ville de Paris (2024), "Tout savoir sur la police municipale". Disponible a: <https://www.paris.fr/pages/tout-savoir-sur-la-police-municipale-parisienne-16970>. Consultat el 20 de setembre de 2024.

51. Rigouste, M (2022). "La police du futur; Le marché de la violence et ce qui lui résiste".

52. Rigouste, M (2016). "Estado de emergencia y negocio de la seguridad. Conversaciones con Mathieu Rigouste".

a través de controls anti-droga o d'identitat a persones no blanques, es pot inferir que les motivacions o incentius d'actuació policial no venen necessàriament donades per una necessitat o perill real sinó per la lògica d'acumulació de punts i d'ascens dins la jerarquia policial.⁵³ A nivell pràctic, això es tradueix en una caça constant de cossos joves i racialitzats, que viuen sotmesos al control policial constant.

Treballs exhaustius de monitoratge d'intervencions policials mortals a França, com la de *Basta!*, posen en evidència la diversitat i complexitat de les situacions que porten dècades acabant amb la vida de civils, que comprenen un índex de perillositat molt variable a mans de la policia. No obstant, d'aquesta amalgama de contextos se'n poden extreure algunes tendències generals pel que fa al perfil, al context i al tipus de missió. De 1977 a 2022, s'observa que la major part d'intervencions policials mortals a França es concentren a la metròpolis del Gran París: el 92% eren homes; la meitat eren menors de 27 anys; el 57% han estat mortes per arma de foc, de les quals el 56% no anaven armades, i gairebé el 24% del total van morir en el marc d'un control d'identitat.⁵⁴ Els creadors d'aquesta base de dades confirmen també que la major part de les víctimes a mans de la policia són racialitzades, negres o àrabs, pertanyents a barris populars, i que la major part d'intervencions policials no es donen necessàriament als barris amb índexs més alts de criminalitat.⁵⁵ Amb tot, aquestes dades i informacions demostren que les poblacions del Gran París més exposades a la violència policial i a les polítiques securitàries i coercitives són aquelles racialitzades i de barris populars, i que un percentatge no gens negligible de les persones mortes en intervencions policials no anava armada i, per tant, no podia suposar un perill real per a la seguretat dels agents ni podia ser reivindicat com a acte de legítima defensa.

Si bé la retòrica i *praxis* securitàries contra l'enemic interior és l'ordinària, aquesta pren encara més força a partir de l'era de la Guerra contra el Terror i sobretot després dels atacs ocorreguts en l'última dècada en territori francès. El 2015, els esdeveniments a Charlie Hebdo i dies posteriors, on es va assassinar a 17 persones, seguit de l'atac a la sala Bataclan, que es va saldar amb més de 130 morts, van portar a l'Estat francès a declarar un Estat d'emergència que duraria dos anys. Durant aquest període que es va prorrogar fins a cinc vegades, es van aplicar tota una sèrie de mesures d'emergència discriminatòries que, segons el Transnational Institute (en endavant, TNI),

53. Ibid.

54. BASTA! (2018), "Entre 1977 et 2022, 861 morts suite à l'action des forces de l'ordre, dont 27 lors d'opérations anti-terroristes, et 80 du fait d'un agent en dehors de son service". Disponible a: <https://bastamag.net/webdocs/police/>. Consultat el 20 de setembre de 2024.

55. Entrevista realitzada per membres del Centre Delàs.

"van contribuir a augmentar l'estigmatització i la marginalització política i social d'alguns grups, especialment musulmans o individus percebuts com a tals".⁵⁶

El triomf d'aquest relat hegemònic discriminatori s'observa en la violència física i accions simbòliques contra musulmans a França a finals de 2015, que van augmentar un 150%.⁵⁷ També durant el període 2015-2017, en nom de la seguretat es van aprovar un seguit de lleis de caire repressiu i contràries als drets humans que, lluny de ser excepcionals, es mantindrien vigents un cop acabat l'estat d'emergència.

El 2015 es va aprovar la Llei d'Intelligència que la Lliga dels Drets Humans qualifica de "mecanisme permanent de control encobert".⁵⁸ El 2016, en la mateixa línia, es va aprovar la Llei per reforçar la lluita contra la delinqüència organitzada, el terrorisme i el seu finançament, i per millorar l'eficàcia i les garanties del procés penal. El 2017 s'aprovaria la Llei relativa a la Seguretat Pública, que igualaria les condicions d'utilització d'armes de foc per part de la policia a les del braç militar de la Gendarmeria. D'aquesta manera, la legislació autoritzava a la policia a fer ús de les armes de foc de manera molt més generosa i facilitava així un "permís per matar" protegit per un marc de legítima defensa diferenciat del civil. Un dels articles més polèmics de la Llei és el 435-1, que permet a la policia obrir foc quan els conductors d'un vehicle

"no acatin l'ordre d'aturar-se i els ocupants dels quals puguin, en la seva fugida, causar-se danys a si mateixos o a tercers".⁵⁹

Aquesta flexibilització i augment de permissibilitat d'ús d'armes de foc per part de la policia segons discrecionalitat, va comportar un augment del nombre de tirs i d'intervencions policials mortals, juntament amb una intensificació dels casos d'impunitat. Concretament, des del 2017 el nombre d'intervencions mortals en aquest context es multiplica per 5,5. Una altra de les lleis aprovades el 2017 és la de reforç de la seguretat interior i lluita contra el terrorisme que, entre d'altres, introdueix la possibilitat de registre i d'arrest domiciliari administratiu abans del dictamen d'un jutge. De nou, tota aquesta bateria de lleis aprovades en els darrers anys no només han suposat un

56. Transnational Institute (2020), "Quand un état d'urgence temporaire devient permanent; Le cas de la France". Disponible a: https://www.tni.org/files/publication-downloads/france_and_the_states_of_emergency_online_french.pdf.

57. Collectif Contre l'Islamophobie en France (CCIF) (2015), "Annual Report on Islamophobia in France (2015)". Disponible a: http://www.islamophobie.net/wp-content/uploads/2020/02/CCIF-Annual-Report-2016_0.pdf

58. Ligue des droits de l'Homme (2015), "Loi renseignement : tous surveillés". Disponible a: <https://www.ldh-france.org/loi-renseignement-surveilles/>. Consultat el 20 de setembre 2024.

59. Légifrance (2017), "LOI n° 2017-258 du 28 février 2017 relative à la sécurité publique (1)". Disponible a: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000034104023/>.

risc per l'estat de dret i per als drets humans de la població en general, sinó que han i continuen impactant de manera específica sobre els col·lectius racialitzats i, particularment, sobre el col·lectiu musulmà o aquell percebut com a tal.

Lleis com la de migració, aprovada el desembre de 2023 pel govern amb els vots de l'extrema dreta de Le Pen, malgrat incorporar certes rectificacions de mínims davant les mobilitzacions populars, reforcen el *modus operandi* de l'Estat francès des de fa dècades, on el dret a la seguretat i a la vida no ha estat ni universal ni inclusiu.

3.2 ELS GRANS ESDEVENIMENTS COM A LABORATORI PER A LA SECURITITZACIÓ: ELS JOCS OLÍMPICS I PARALÍMPICS DE PARÍS

Els Grans Projectes o Grans Esdeveniments són contextos que permeten reforçar mesures de seguretat i control amb unes garanties de suport social més àmplies que en d'altres contextos, i esdevenen, per tant, un dels nínxols de mercat més atractius per a la indústria de la seguretat.⁶⁰ Un cas paradigmàtic és el dels Jocs Olímpics i Paralímpics (en endavant, JJOO), com els que s'han celebrat a la capital francesa durant els mesos de juliol, agost i setembre de 2024. A l'empara d'aquests, al mes de juny ja s'havien activat tota una sèrie de mesures excepcionals per a reforçar la seguretat.

Segons dades conegudes prèviament a la celebració dels JJOO, es preveia una mobilització d'aproximadament 45.000 policies en la cerimònia inaugural, i de 35.000 policies en les activitats diàries del macroesdeveniment (25.000 en el cas dels Jocs Paralímpics). Així mateix, també s'apuntava a la mobilització diària d'almenys 18.000 militars i d'entre 18.000 i 22.000 guàrdies de seguretat privada.⁶¹ Amb la necessitat de convocar un nombre extra d'agents dels quals l'Estat francès no disposava, el Ministeri de l'Interior de Gérald Darmanin va activar un dispositiu excepcional de formació de diversos milers d'agents de vigilància privada a través de la subcontractació d'empreses de formació de seguretat privada com *Activ Prévention*.⁶² Al març de 2024 i després de 180.000 controls de se-

guretat sobre els nous guardes de seguretat, funcionaris i persones voluntàries reclutades, Darmanin va fer cribratge i en va descartar vuit-centes,⁶³ quinze de les quals van ser incloses a l'expedient S.⁶⁴ Segons el Ministre d'Interior, les persones desestimades "no tenien bones intencions" i responien a un perfil "d'islamistes radicals" o bé "d'ecologistes radicals que volen protestar".

A més de la formació i desplegament ingent de cosos de seguretat, s'han creat entitats específiques de governança que s'estructuren al voltant de la Coordinació Nacional per a la Seguretat dels JJOO, òrgan que coordina els diferents departaments del Ministeri de l'Interior i representa a la Divisió de Seguretat davant el Delegat Interministerial per als JJOO.⁶⁵

La mesura més controvertida, però, és la llei relativa als JJOO, que autoritza la introducció de sistemes algorítmics a les càmeres de videovigilància de la capital i d'altres municipis amb l'objectiu de garantir la seguretat en la consecució de l'esdeveniment. Aquesta nova legislació suposa un pas inèdit per a l'Hexàgon, ja que el converteix en el primer país de la Unió Europea en legalitzar explícitament aquest tipus de "càmeres augmentades" a l'espai públic.⁶⁶ Tot i que la Comissió Nacional d'Informàtica i Llibertats (en endavant, CNIL) celebrés que s'hagués descartat el reconeixement facial, els sistemes previstos inclouen algorismes entrenats per a l'anàlisi i detecció automatitzades i a temps real d'allò que capten les càmeres, traçant i identificant qualsevol situació considerada "anormal".

Amnistia Internacional juntament amb d'altres organitzacions alerten que aquestes càmeres de videovigilància algorítmica poden tenir greus implicacions per diversos motius.⁶⁷ En primer lloc, apunten, aquests dispositius amenacen la intimitat i les llibertats de la ciutadania. El desplegament d'un tipus de vigilància com aquest a l'espai públic pot suposar coaccions i

60. Rigouste, M (2022). "La police du futur; Le marché de la violence et ce qui lui résiste".

61. Le Figaro (2024), "JO Paris 2024 : 800 personnes écartées sur 180.000 contrôles de sécurité effectués". Disponible a: <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/jo-paris-2024-800-personnes-ecartees-sur-180-000-contrôles-de-securite-effectues-20240331#:~:text=La%20s%C3%A9curisation%20des%20C3%A9preuves%20sera,agents%20de%20s%C3%A9curit%C3%A9%20priv%C3%A9e%20quotidiennement.> Consultat el 20 de setembre 2024.

62. L'informateur de Bourgogne (2023), "Jeux Olympiques Paris 2024 - Des agents de sécurité seront formés à Montceau - L'informateur de Bourgogne". Disponible a: <https://linformateurdebourgogne.com/jeux-olympiques-paris-2024-des-agents-de-securite-seront-formes-a-montceau/> Consultat el 20 de setembre 2024.

63. LCI (2024), "Gérald Darmanin, invité de Darius Rochebin". Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=cz3EadrgWQ> Consultat el 20 de setembre 2024.

64. La fiche S és un indicador utilitzat per les forces de seguretat per a apuntar que una persona es considera una amenaça greu per a la seguretat nacional. Més info informació disponible al següent enllaç: Laurent, S. (2015), "Terrorisme: Qu'est-ce que la "fiche S"?. Disponible a: https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/10/16/terrorisme-qu-est-ce-que-la-fiche-s_4741574_4355771.html Consultat el 20 de setembre 2024.

65. Ibid

66. Le Monde (2023), "Les mesures de vidéosurveillance algorithmique introduites par la loi JO 2024 sont contraires au droit international". Disponible a: https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/03/06/les-mesures-de-videosurveillance-algorithmique-introduites-par-la-loi-jo-2024-sont-contraires-au-droit-international_6164276_3232.html Consultat el 20 de setembre 2024.

67. Amnesty International France (2024), "JO 2024 : Pourquoi la vidéosurveillance algorithmique pose problème". Disponible a: <https://www.amnesty.fr/liberte-d-expression/actualites/pourquoi-la-videosurveillance-algorithmique-pose-probleme-cameras-technologies>. Consultat el 20 de setembre 2024.

autocensures en els propis individus i constitueix una greu violació del dret a la intimitat i el dret a la llibertat d'expressió. En segon lloc, els algorismes instal·lats a les càmeres poden tenir biaixos que condueixen a l'estigmatització i la discriminació. No podem oblidar que aquests sistemes són entrenats per humans i, per tant, poden fàcilment assimilar i incorporar deixos discriminatoris i racistes que portin a la discriminació de determinats cossos per sobre d'altres, en particular homes, joves i racialitzats. Amb aquestes pràctiques

"es crea un precedent preocupant de vigilància injustificada i desproporcionada a l'espai públic, en detriment dels drets i llibertats fonamentals".⁶⁸

Les autoritats intenten dissuadir les reticències generades per les càmeres de videovigilància algorítmica assegurant que són una prova experimental i que només les mantindran actives fins al març de 2025. No obstant, aquestes ja han estat provades mesos abans de l'inici dels JJOO a estacions parisienses com la Gare du Nord o la Gare de Lyon, o a estacions d'altres municipis com la Gare Saint-Charles a Marsella, i no seria la primera vegada que una mesura securitària s'ha presentat com a temporal i ha acabat establint-se en la norma. Com alerta Amnistia Internacional, altres JJOO ja s'han utilitzat com a camp de proves adoptant mesures que han conferit un major poder i control dels Estats sobre els individus i que, un cop finalitzats els JJOO, s'han acabat mantenint.

3.3 CONCLUSIONS

"Aquests Jocs Olímpics impliquen tant grans medalles franceses com una gran medalla d'or per al Ministeri de l'Interior i les forces de seguretat".⁶⁹

Amb aquesta frase, el Ministre d'Interior Gerald Darmanin elogia el rendiment de les forces de seguretat franceses, en particular dels 75.000 policies, soldats i membres de seguretat privada, dels quals 2.000 provenien de diversos països, que van treballar de forma col·laborativa amb representants internacionals per cobrir els JJOO.⁷⁰

No obstant, no s'ha posat el focus en les conseqüències negatives que ha comportat la securització de París. En particular, aquí se'n mencionen dues. Per una

68. Ibid.

69. France24 (2024), "Gold medal: France wins plaudits for security after high-risk Olympic Games". Disponible a: <https://www.france24.com/en/sport/20240812-gold-medal-france-wins-plaudits-security-high-risk-olympic-games-paris-safety> Consultat el 20 de setembre 2024.

70. Wolfe, S. (2024), "The Persistent Problems of the Olympic Games: A Focus on Paris 2024", Georgetown Journal of International Affairs". Disponible a: <https://gija.georgetown.edu/2024/08/25/the-persistent-problems-of-the-olympic-games-a-focus-on-paris-2024/>

banda, l'expulsió de les persones residents i desnonaments a favor de la gentrificació i la militarització de l'espai públic. Aproximadament 400 persones treballadores migrades han estat desnonades per tal de poder habilitar més espais pels JJOO i almenys 60 espais ocupats han estat desallotjats,⁷¹ entre d'ells habitatges i espais en els quals es realitzen activitats socials informals, com el *Bathyscaphe*, on una organització sense ànim de lucre imparteix classes de francès per a joves que viuen en refugis o campaments al carrer.⁷² Això es deu no només a la inversió de milers de milions a Seine-Saint-Denis, per als JJOO i per fer atractiva i revaloritzar la zona, sinó també a causa de la implementació a la implementació d'una nova llei centrada en endurir les multes i simplificar els procediments judicials vinculats al desallotjament d'espais ocupats.⁷³

Per l'altra, la vulneració del dret a la intimitat i el dret a la llibertat d'expressió de la ciutadania a favor de l'aplicació de noves tecnologies de vigilància i pràctiques de seguretat que vulnereu els dret a la intimitat i el dret a la llibertat d'expressió. Roux, especialista en tecnologia i drets humans d'Amnistia Internacional a França, afirma que l'Estat francès "està aplanant el camí per a l'ús i la normalització de les eines que permeten la vigilància massiva".⁷⁴ A més, aquest pas té el perill d'obrir el camí a la implementació i extensió progressiva de tecnologies encara més intrusives, com ara la tecnologia de reconeixement facial. Aquesta eina, que ja s'ha provat en ciutats franceses, encara va més enllà que la videovigilància algorítmica ja que permet identificar a persones en directe, escanejant les cares i creuant els seus rostres amb una base de dades.

Tot i la contenció de l'extrema dreta a les darreres eleccions de juliol de 2024, estem davant d'una preocupant deriva securitària i de control acceptada per partits de diversos colors, tant a França com a la resta de la Unió Europea. Una tendència que no sembla tenir aturador i que posa en perill els nostres drets fonamentals, sobretot els de determinats col·lectius que acaben doblement discriminats i estigmatitzats.

71. Dréan, M. (2024), "Avec la fin de la trêve hivernale, les squats sous la menace des expulsions", Le Monde. Disponible a: https://www.lemonde.fr/societe/article/2023/04/24/avec-la-fin-de-la-treve-hivernale-les-squats-sous-la-menace-des-expulsions_6170747_3224.html Consultat el 20 de setembre 2024.

72. Hutes, S. (2024), "The Olympics Is Transforming Their Neighborhood. And Kicking Them Out", The New York Times. Disponible a: <https://www.nytimes.com/2024/07/20/world/europe/france-paris-immigration-homeless-olympics.html> Consultat el 20 de setembre 2024.

73. Ibid.

74. Amnesty International France (2024), "JO 2024 : Pourquoi la vidéosurveillance algorithmique pose problème". Disponible a: <https://www.amnesty.fr/liberte-d-expression/actualites/pourquoi-la-videosurveillance-algorithmique-pose-probleme-cameras-technologies>. Consultat el 20 de setembre 2024.

4. BARCELONA - EL TOP MANTA A BARCELONA, UN CAS DE SECURITITZACIÓ?

Marc Díaz Planas; Mar Ortega Jordà

A les ciutats s'entrellacen diferents contextos, realitats i dinàmiques socials susceptibles de ser objecte de securitització. El cas de Barcelona no és diferent, en particular pel que fa a la gestió de la migració mitjançant els centres d'internament d'estrangers (en endavant, CIE), el dret de culte de les persones musulmanes, les dificultats per accedir a un habitatge i la venda ambulants. En aquest apartat, s'analitza en particular l'últim element, esperant aportar factors per explicar com funcionen les dinàmiques de securitització a Barcelona, quines causes hi ha darrere i quin tipus d'actors hi ofereixen resistències, aterrant-ho al cas dels venedors ambulants "top manta".

El concepte "top manta" s'origina d'una denominació popular que fa al·lusió a la manta per a transportar i exposar els productes i, tot i que la venda irregular en la via pública és un fenomen més extens, fa referència a la venda ambulants no autoritzada de productes d'imitació i/o falsificats, generalment roba, calçat i complements. D'acord amb un estudi realitzat per part de l'Ajuntament de Barcelona, aquesta activitat la duen a terme els "manters" majoritàriament ho-

mes joves originaris del Senegal i en situació administrativa irregular.⁷⁵ Les zones de venda escollides són carrers on hi ha gran afluència turística, ja que augmenta la possibilitat del negoci i, per tant, hi ha carrers especialment atractius per als col·lectius que es dediquen a la venda ambulants irregular.

Aquesta pràctica comercial ha topat amb l'oposició del comerç formal. Tanmateix, es tracta d'un problema d'exclusió social. El gruix de persones que es dediquen al "top manta" viuen en situació irregular des del punt de vista de la legislació d'estrangeria, la qual cosa les aboca en molts casos a situacions d'exclusió administrativa i del mercat laboral formal.⁷⁶ Així doncs, darrere la pràctica del "top manta" hi ha situacions greus de vulneració de drets que les mateixes institucions reconeixen com "una situació d'exclusió social absoluta".⁷⁷ Aquesta situació d'irregularitat s'explica sota el marc de l'actual Llei d'estrangeria, fortament

75. Ajuntament de Barcelona (2015) "Estratègia d'inclusió per a persones que exerceixen la venda irregular al carrer a Barcelona". Disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/86531/3/estrategiavendairregular.pdf> Consultat el 30 de setembre 2024.

76. Sales, G. (2017). "La venda ambulants no autoritzada als carrers de Barcelona. Límits i potencialitats de la intervenció social, pp.170-180. Revista de Treball Social.

77. Sindic de Greuges (2016), "Informe sobre el comerç irregular a la via pública". Disponible a: https://www.sindic.cat/site/unitFiles/4018/Informe%20comer%C3%A7%20irregular%20via%20publica_cat_ok.pdf

contestada per entitats de defensa dels drets de les persones d'origen migrant.⁷⁸ Per altra banda, resulta evident que es tracta també d'un conflicte entre diverses parts, el col·lectiu manter i el comerç formal que els percep com a competidors.

4.1 MAPA DELS ACTORS IMPLICATS I EL SEUS POSICIONAMENTS

En la mesura que la securització és observable a partir dels discursos i del panorama polític en un context donat,⁷⁹ un altre aspecte clau a tenir en compte és el mapa d'actors que han estat generant discursos en relació amb el "top manta" a la ciutat de Barcelona.

En primer lloc, hi ha les persones que es dediquen al "top manta", majoritàriament persones en situació d'exclusió social i, dintre d'aquest, destaca el col·lectiu manter organitzat a través del Sindicat Popular de Venedors Ambulants creat l'octubre de 2015,⁸⁰ Top Manta, la marca de roba social i solidària vinculada al sindicat, i Diomcoop, una iniciativa creada l'any 2017 que combina la promoció de la inclusió laboral i l'activisme.⁸¹

En segon lloc, hi ha diversos lobbies del sector privat, concretament el comerç formal de la ciutat, que perceben més greu pel "top manta", com Barcelona Oberta, la Unió d'Entitats de Retail de Catalunya (en endavant, RETAILCat) o l'Associació del Passeig de Gràcia. Dins del sector privat també destaca la Plataforma d'Afectats pel Top Manta, creada el 2016, que a més d'empreses agrupa entitats dels barris.⁸²

En aquest mapa d'actors, és clau posicionar també les institucions públiques, concretament l'Ajuntament de Barcelona i alguns organismes que en depenen, principalment la Guàrdia Urbana (en endavant, GUB) i la Policia Portuària, cos dependent de l'Autoritat Portuària que té competències en seguretat en àrees de la Barceloneta. En els darrers anys hi ha hagut diversos episodis que han produït un augment dels discursos i

narratives en relació amb el "top manta" en un sentit securitzador, entre d'ells els següents.

Un primer cas va ser a l'estiu de 2015, quan va produir-se un repunt de tractament informatiu de la realitat del "top manta" en els mitjans de comunicació. Poques setmanes després que Ada Colau es convertís en alcaldesa i s'albirés un nou enfocament per part del govern municipal per afrontar la realitat del "top manta" i els conflictes relacionats. En aquest sentit, resulta significatiu que entre maig de 2015 i juliol de 2016 la venda ambulant irregular va adquirir rellevància mediàtica i va ser el focus d'un intens debat tant públic com polític a la ciutat de Barcelona, arribant a quadruplicar la presència que tenia durant mandat anterior de Xavier Trias.⁸³ El Partit Popular (en endavant, PP) va reclamar una comissió de seguretat per abordar el top manta.⁸⁴

Un segon cas va ser l'incident ocorregut l'1 d'agost de 2018 a la Plaça de Catalunya entre un grup de "manters" i uns turistes, on es va alegar un altercat que va deixar aquests últims amb greus lesions. Una de les persones que transitava pel lloc dels fets va capturar i pujar a les xarxes socials un vídeo on es mostrava una part dels fets succeïts, i aquest enregistrament va nodrir el tractament que en van fer els mitjans i també nombroses publicacions a les xarxes socials. Malgrat finalment les acusacions van resultar ser falses, aquest fet va transcendir mediàticament amb rapidesa i va provocar reaccions per part de diversos actors de la ciutat. A les poques hores dels fets, RETAILCat va emitir un comunicat on condemnava "rotundament l'agressió" (2018). Les repercussions també van arribar al consistori, on tota l'oposició (menys la Candidatura d'Unitat Popular, en endavant, CUP) va impulsar la convocatòria d'una sessió extraordinària de la comissió amb competències en seguretat 8 dies després de l'incident. La sessió buscava

"condemnar la situació de deteriorament de la ciutat que s'ha traduït en episodis clars d'incivisme i inseguretat"⁸⁵

en clara allusió al incident de dies enrere. Dies més tard dels fets, el col·lectiu manter organitzat va donar la seva versió dels fets i també va "condemnar tot tipus de violència", exigint alhora el seu dret a poder-se guanyar la vida i assenyalant la llei d'estrangeria com una limitació a poder-ho fer.⁸⁶

78. Antón, L. (2016), "Criminalització del top manta". Disponible a: <https://sosracisme.org/criminalitzacio-del-top-manta/>. Consultat el 30 de setembre 2024.

79. Buzan, Waeber, De Wilde (1998). "Security: A new framework for analysis".

80. Observatori Crític dels Mitjans (2018), "Baralles, versions creuades i racisme: el debat mediàtic al voltant dels manters cada estiu". Disponible a: <https://www.media.cat/2018/09/03/manters-baralles-racisme-debat-mediatic/>. Consultat el 30 de setembre 2024.

81. Diomcoop (2020). "Mercats per a la inclusió social" Memòria d'actuació Període Març 2017 - Febrer 2020". Disponible a: https://diomcoop.org/memoria1720.pdf?_gl=1*lubgwk*_up*MQ..*_ga*MjA1MjAwNDM5LjE3MjE0OTAwNjI.*_ga_QWDDP4Cj5R*MTcyMTQ5MDA2MS4xLjEuMTcyMTQ5MDA3NS4wLjAuMA.*_ga_5NNGZ1MXL7*MTcyMTQ5MDA2MS4xLjEuMTcyMTQ5MDA3Ni4wLjAuMA. Consultat el 30 de setembre 2024.

82. Plataforma d'Afectats pel Top Manta (2018), "Memòria de la Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018>. Consultat el 30 de setembre 2024.

83. Sales, G. (2017), "La venda ambulant no autoritzada als carrers de Barcelona. Límits i potencialitats de la intervenció social" Revista de Treball Social.

84. Betevé (2015). "El PP reclama una Comissió de Seguretat per abordar els "top manta"". Disponible a: <https://beteve.cat/politica/el-pp-reclama-una-comissio-de-seguretat-per-abordar-els-top-manta/>. Consultat el 30 de setembre 2024.

85. Ajuntament de Barcelona (2018). "Part d'impuls i control". Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/sites/default/files/ordre_080818_presidencia_ext.pdf. Consultat el 30 de setembre 2024.

86. Sindicat Popular de Venedors Ambulants (2018), "Comunicado de prensa 9 de agosto 2018". Disponible a: <https://manteros.org/comunicados/#1547112044581-701cef75-5e01>. Consultat el 30 de setembre 2024.

Finalment, s'identifica un cas més recent en el qual s'ha pogut observar una dinàmica de securització, el de les darreres eleccions municipals del maig de 2023.⁸⁷ Per tal d'afirmar-ho, s'ha analitzat si les formacions polítiques s'han referit al "top manta" en els seus programes així com en les seves comunicacions polítiques durant la campanya. I si és així, en quin sentit ha estat el missatge. S'ha pres com a mostra les formacions amb representació al consistori i les que els estudis demoscòpics previs als comicis indicaven amb opcions d'obtenir representació.⁸⁸

Pel que fa als programes, hi ha quatre formacions que no fan cap menció explícita al "top manta", entre d'ells Trias per Barcelona⁸⁹ i el Partit dels Socialistes de Catalunya (en endavant, PSC). Barcelona en Comú, tot i no referir-s'hi directament sí alludeix a les causes estructurals d'aquest fenomen quan proposa

"fer incidència política a la UE per un nou pacte que respecti els Drets Humans de les persones migrants i refugiades (...) per substituir les actuals polítiques migratòries de la Unió Europea, basades en l'externalització de fronteres i en l'obligació d'emprendre rutes il·legals i sovint mortals per a poder migrar".⁹⁰

Altres formacions fan menció expressa al "top manta" a la vegada que proposen mesures per a la millora de la situació del col·lectiu. Es tracta d'Esquerra Republicana de Catalunya (en endavant, ERC) tot i assegurant que

"impulsarem mesures per impedir el retorn del fenomen de la venda ambulante il·legal a l'espai públic i generarem alternatives laborals a les persones que s'hi dediquen".⁹¹

També la CUP apunta a

"promoure la modernització de la venda ambulante a través de projectes específics com a eina de comerç de proximitat i de dinamització socioeconòmica".⁹²

La resta de candidatures fan referència explícita al "top manta" fent-ne un plantejament en termes de perill per a la seguretat. En aquest sentit, destaca el PP que, en un programa de 50 propostes dediquen una específicament al "top manta" assenyalant que

"elaboraremos un Plan de Abordaje integral del top manta, desde el punto de vista de la seguridad, incrementando la presencia de Guardia Urbana y de policía portuaria allí donde se concentra la venta ilegal y aplicaremos el correspondiente programa de atención social para garantizar las necesidades básicas".⁹³

En un sentit similar, Vox assenyalava

"la permisividad de las administraciones con los mantos, que no tienen obligaciones, ni costes, ni impuestos, ha inundado nuestros municipios de mercancías ilegales, mafias y delincuencia" i asseguren estar "comprometidos en la erradicación del comercio ilegal, que se ha cronificado en muchas regiones de España, dañando gravemente el comercio local y, en ocasiones, poniendo en riesgo la salud de los consumidores".⁹⁴

Per últim, Ciudadanos diu que

"pondremos en marcha un plan integral y actuaremos decididamente para eliminar la venta ilegal de nuestras calles y combatir a las mafias que la gestionan; defenderemos y apoyaremos a los comerciantes y autónomos frente a la competencia ilegal".⁹⁵

Per últim s'identifiquen els discursos i posicionaments d'altres actors que treballen per la defensa dels drets humans de les persones migrades. Així, per exemple, la Coordinadora Obrim Fronteres va emetre un decàleg de mesures en clau antiracista i d'acollida, sense referir-se explícitament al sector del top manta.⁹⁶ Per altra banda, La Federació Catalana d'ONGs i La Coordinadora d'ONGD van fer 35 demandes que, si bé no expliciten el col·lectiu que es dedica al "top manta", sí que té com a primera demanda que els ajuntaments

"han d'assegurar de manera directa o indirecta els recursos humans i econòmics suficients, i tenir especial cura que hi puguin accedir els veïns i veïnes més vulnerables, com ara

87. Destacar l'acord per a una campanya electoral lliure de racisme (abril de 2023), entre PSC, Junts, ERC, Comuns i la CUP

88. Per a la realització de l'anàlisi s'ha utilitzat el buscador de paraules als diferents programes electorals dels principals partits que es van presentar a les eleccions municipals del 23 de maig del 2023. En particular, buscant el següent: "mant", "ambul", "ille", "informal", "top manta".

89. Trias per Barcelona (2023), "La Barcelona que funciona. Programa electoral 2023". <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-xavier-trias-barcelona-eleccions-municipals-2023-120523.pdf>

90. Barcelona en Comú (2023), "Barcelona Futura, Programa electoral 2023 - 2027", pp.152. Disponible a: https://barcelonaencomu.cat/wp-content/uploads/2023/05/BComu_programa_2023-2027_04.pdf

91. Esquerra Republicana Barcelona (2023), "Programa Electoral, una Barcelona per a Tothom", p.108. Disponible a: https://locals.esquerra.cat/documents/programa-electoral_2023_erc_bcn.pdf

92. CUP Barcelona (2023), "Programa Electoral, Construïm l'alternativa necessària", p. 45. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-cup-eleccions-municipals-2023-barcelona-090523-ok.pdf>

93. PP (2023), "50 Compromisos del Proyecto Recupera Barcelona", p.5. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-pp-elecciones-municipales-2023-barcelona.pdf>

94. VOX (2023), "Cuida Barcelona, Cuida lo Tuyo", p.6. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-vox-elecciones-municipales-2023-barcelona-130523.pdf>

95. Ciudadanos (2023), "Programa electoral, elecciones Municipales 2023", p.17. Disponible a: <https://www.elnacional.cat/uploads/s1/41/20/79/43/programa-electoral-ciudadanos-barcelona-2023-anna-grau-elecciones-municipales.pdf>

96. Coordinadora Obrim Fronteres (2023), "10 Propostes per uns Municipis d'Acollida, Inclusius i Antiracistes". Disponible a: https://www.instagram.com/p/CoCF9sqjUou/?utm_source=ig_embed&ig_rid=79f7261a-94dd-4762-8d8e-bcb829b1cec3&img_index=1 Consultat el 30 de setembre 2024.

les dones amb persones dependents al seu càrrec, les famílies monoparentals, o les persones d'origen estranger o amb situació administrativa irregular".⁹⁷

En darrer lloc, tot i no ser un actor pròpiament implicat, es pot fer menció a l'opinió de la ciutadania barcelonina en relació al fet migratori i la venda ambulants. Segons una enquesta municipal del 2022,⁹⁸ si bé el 49,5% de la població consultada considerava que mai no es pot permetre la compra de productes de venda ambulants no autoritzada, 8 de cada 10 veïns i veïnes de la ciutat consideraven que la immigració contribueix al desenvolupament de la societat i 9 de cada 10 sentia simpatia pel "multiculturalisme". Aquestes dades dibuixen una opinió ciutadana local que no es pot considerar en termes generals com a desfavorable als drets de les persones que es dediquen al "top manta".

4.2 PRÀCTIQUES CONTRA EL "TOP MANTA"

A Barcelona s'han dut a terme diverses pràctiques contra el "top manta", algunes de les quals poden considerar-se securitzadores, com per exemple actuacions de la Policia Portuària i dels Mossos d'Esquadra en els entorns del Port Vell.⁹⁹ Entre d'ells, el cas principal radica en els dispositius policials ubicats a Plaça Catalunya i el seu intercanviador de Rodalies i metro. Amb la seva presència busquen "saturar" l'espai públic, és a dir, ocupar físicament de forma permanent l'espai de forma que els venedors en marxïn. Amb aquestes intervencions es decomissen productes als manters i se'ls foragita de l'espai. També els dispositius permanents de la GUB i la Policia Portuària en zones del front marítim.¹⁰⁰ Aquestes intervencions policials comporten el decomís de productes i la imposició de sancions als venedors, sent la primera de les mesures la considerada com a més efectiva per a expulsar-los de l'espai públic segons veus de l'Ajuntament.¹⁰¹

Aquestes han estat criticades per entitats de defensa dels drets humans, que sostenen que

97. La Federació Catalana d'ONGDs, La Coordinadora d'ONGD i Futuro en Comú (2023), "Eleccions municipals 2023, Per uns Municipis Garants dels Drets Humans i la Pau: 35 Demandes per la Justícia Global", p.5. Disponible a: <https://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2023/05/Demandes-municipals-per-a-la-Justicia-Global.pdf>

98. Ajuntament de Barcelona (2022), pp. 11-15 "Enquesta de valors socials de Barcelona". Disponible a: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/125428/2/Enquesta%20valors%20socials%202021_informe%20de%20an%c3%a0lisi.pdf

99. Síndic de Greuges (2016), "Informe sobre el comerç irregular a la via pública". Disponible a: https://www.sindic.cat/site/unitFiles/4018/Informe%20comer%C3%A7%20irregular%20via%20publica_cat_ok.pdf

100. Tot Barcelona (2019), "Dispositiu permanent contra el top manta a la zona portuària a un mes de les eleccions". Disponible a: <https://www.totbarcelona.cat/societat/dispositiu-permanent-contra-el-top-manta-a-la-zona-portuaria-a-un-mes-de-les-eleccions-67789/> Consultat el 30 de setembre 2024.

101. El Periódico de Catalunya (2019). "Barcelona col·locarà jardineres i xiringuitos per dissuadir els manters". Disponible a: <https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20190521/barcelona-utilitzara-jardineres-xiringuitos-dissuadir-manters-pla-7466487> Consultat el 30 de setembre 2024.

"es pretén solucionar amb repressió qüestions que són resultat de desigualtats globals i estructurals i que, no només, no canviaran amb més presència policial als carrers, sinó que aquest increment pot representar un augment de la violència i el racisme policial cap al col·lectiu. No es pot abordar la venda ambulants sense fer referència a les conseqüències d'una llei d'estrangeria [...] que arraona les persones al marge del mercat laboral, sometent-les, en ocasions, a diferents formes d'explotació laboral".¹⁰²

Per altra banda, també existeixen d'altres pràctiques com dels restauradors dels entorns del Palau de Mar que ubiquen terrasses i jardineres a les voreres per foragitar i dificultar la presència de manters a partir de setembre de 2018, amb l'aval de l'Ajuntament.¹⁰³

A aquests elements se sumen les campanyes de publicitat institucional i/o privada en la defensa del "comerç legal", que indirectament censuren, critiquen i s'oposen a la pràctica del "top manta" i contribueixen a la seva estigmatització. Un exemple seria el cas de la campanya "Compra Legal"¹⁰⁴ de l'estiu de 2019, quan hi havia els Comuns al capdavant del consistori barceloní en coalició amb el PSC. Si bé en algunes declaracions i missatges la campanya emmarca la problemàtica en el "compliment de les normes" i per això fa difusió de les multes que comporta la venda ambulants i la defensa del "comerç local", legal, s'entén, en altres declaracions es relaciona el fenomen amb la seguretat (o la falta d'aquesta). Així, l'estiu de 2019 Jaume Collboni, llavors primer tinent d'alcaldia, va manifestar que l'espai públic "ha de ser de tots per a que sigui autènticament democràtic" i va emfatitzar en la necessitat de respectar les normes per a garantir la "llibertat" i la "seguretat".¹⁰⁵

Per últim, a nivell de discursos i argumentaris sobre el "top manta", s'identifiquen diverses idees clau que donen forma a l'opinió pública i impacten directament en la percepció que es té a nivell ciutadà de l'activitat mantera i les persones que la desenvolupen. Primer de tot, i com s'ha pogut veure en l'anàlisi dels programes electorals per les eleccions municipals del 2023, es vincula el "top manta" amb la inseguretat.

102. SOS Racisme (2019), "Comunicat: A Barcelona la "seguretat" atempta contra la dignitat de les persones". Disponible a: <https://sosracisme.org/comunicat-a-barcelona-la-seguretat-atempta-contra-la-dignitat-de-les-persones/> Consultat el 30 de setembre 2024.

103. Tot Barcelona (2019), "Una prova pilot demostra que les terrasses són un fre efectiu contra el 'top manta'". Disponible a: <https://www.totbarcelona.cat/economia/terrasses-jardineres-fre-efectiu-top-manta-barceloneta-71825/> Consultat el 30 de setembre 2024.

104. La Vanguardia (2019), "L'Ajuntament de Barcelona llança la campanya 'Compra legal' contra la venda ambulants no autoritzada". Disponible a: <https://www.lavanguardia.com/local/barcelones-nord/20190802/463814385078/lajuntament-de-barcelona-llanca-la-campanya-compra-legal-contra-la-venda-ambulants-no-autoritzada.html> Consultat el 30 de setembre 2024.

105. El Nacional (2019) "Barcelona llança la campanya 'Compra legal' contra el top manta" https://www.elnacional.cat/ca/barcelona/barcelona-compra-legal-top-manta_409324_102.html Consultat el 30 de setembre 2024.

Per a fer-ho, s'argumenta que la presència de maners als carrers provoca conflicte i trenca l'"espai de convivència i pau",¹⁰⁶ creant "una imatge d'inseguretat i degradació de la nostra ciutat",¹⁰⁷ i anant més enllà "d'un problema per als comerciants, si no que està suposant un problema de seguretat".¹⁰⁸ Hi ha opinions que porten aquesta afirmació un pas més lluny, arribant a vincular els maners amb suposats entramats mafiosos. Això es deu a la publicació d'un informe sobre venda ambulants per part del govern municipal de Convergència i Unió al 2015, que malgrat haver estat desmentit segueix marcant, en part, l'opinió pública.¹⁰⁹

Una segona idea és que el "top manta" està provocant importants i greus afectacions en la supervivència dels comerciants legals,¹¹⁰ "no és només un problema de seguretat sinó de competència deslleial, d'ocupació de l'espai, d'imatge de la ciutat i de cronificació de la pobresa".¹¹¹ Pel que fa l'ocupació de l'espai públic i obstaculització de moviments, l'argument utilitzat és que la presència de maners als carrers comporta una

"restricció de llibertat de moviments de la ciutadania en determinades vies i instal·lacions del transport públic a causa de l'apropiació d'aquests espais per a la pràctica del Top Manta".¹¹²

Aquest posicionament complementa el de la competència deslleial i el frau,¹¹³ ja que segons la normativa d'ocupació pública, tant les terrasses com els establiments han de pagar impostos per ubicar-se a l'espai públic, cosa que els maners no fan,¹¹⁴ considerant-ho un element de competència deslleial. Sobre aquesta

qüestió, hem de referir-nos a una sentència de l'Audiència de Barcelona del gener de 2019, que descartava que el top manta estigui causant "greus danys" a les marques de luxe i per tant el col·lectiu no seria un actor que fes una competència deslleial significativa.¹¹⁵

Com es pot veure, ni els discursos ni les narratives són aseptics, el missatge o idea on es posa l'accent té conseqüències, en aquest cas, estigmatitzar més un col·lectiu en una situació de vulnerabilitat. Però, quins són els motius que empenyen els maners a vendre al carrer? Havent identificat les narratives que modelen l'opinió pública, és important fer un pas enrere per entendre el perquè d'aquesta pràctica.

Un dels principals motius és l'actual llei d'estrangeria, com s'ha assenyalat des del propi col·lectiu maner organitzat,¹¹⁶ comentant que

"una persona que se dedica al 'top manta' lo hace porque la ley de extranjería le obliga a ello, si no existiera esta ley, se dedicarían a su propio oficio".¹¹⁷

Això es deu a que l'actual llei dificulta l'entrada al mercat laboral de les persones migrants en situació irregular el que fa que busquin alternatives per guanyar-se la vida, entre d'elles invertir en mercaderia per tal de vendre-la al carrer.¹¹⁸

Per a fer front a la situació, el mateix col·lectiu de maners proposa solucions. En el marc de la campanya de les eleccions locals de 2023, la Coordinadora Obrim Fronteres va fer 10 demandes, entre les quals destaca

"promoure la contractació de persones en situació administrativa irregular a través de plans d'ocupació o convocatòries públiques (...) establir programes específics per a la inserció laboral de persones amb especials dificultats d'accés al mercat de treball, derivades de la seva condició de migrades".¹¹⁹

106. Amics de la Rambla (2018), "Memòria Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018> Consultat el 30 de setembre 2024.

107. Ibid.

108. InfoLibre (2018) "Lo que hacen Barcelona y Madrid contra los maneros (y lo que no)" https://www.infolibre.es/politica/barcelona-madrid-maneros-no_1_1161310.html Consultat el 30 de setembre 2024.

109. La Vanguardia (2015), "Un estudio desvincula el 'top manta' de las mafias". Disponible a: <https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20150918/54435335507/estudio-desvincula-top-manta-mafias.html> Consultat el 30 de setembre 2024.

110. Amics de la Rambla (2018), "Memòria Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". p51. Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018> Consultat el 30 de setembre 2024.

111. Ara (2019), "La compra legal fa ciutat: Barcelona acorrala el 'top manta' amb una campanya de suport als comerciants". Disponible a: https://www.ara.cat/societat/compra-barcelona-acorrala-campanya-comerciants_1_2656978.html Consultat el 30 de setembre 2024.

112. Amics de la Rambla (2018), "Memòria Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018> Consultat el 30 de setembre 2024.

113. Autoritat Catalana de la Competència (2016), "Consulta sobre la afectación de la venta ambulante ilegal respecto a la competencia desleal en el comercio de proximidad catalán", CO 137-2016 Venta Ambulante Ilegal (Top Manta). Disponible a: https://acco.gencat.cat/web/.content/80_accos/documentos/arxius/actuacions/Resposta_TopManta_DEF_castella.pdf

114. NacióDigital (2018), "El top manta torna a escena: cinc claus d'una polèmica cíclica". Disponible a: https://naciondigital.cat/societat/el-top-manta-torna-a-escena-cinc-claus-duna-polemica-ciclica_64407_102.html Consultat el 30 de setembre 2024.

115. El Diario (2019) "La Audiencia de Barcelona descarta que el top manta cause "graves perjuicios" a las marcas de lujo" https://www.eldiario.es/catalunya/politica/condenados-maneros-barcelona-fiscalia-espana_1_1744152.html Consultat el 30 de setembre 2024.

116. Sindicat Popular de Venedors Ambulants (2018), "Comunicado de prensa 9 de agosto 2018". Disponible a: <https://maneros.org/comunicados/#1547112044581-701cef75-5e01> Consultat el 30 de setembre 2024.

117. El Diario (2022), "Las vidas que se esconden detrás de la manta de la venta ambulante". Disponible a: https://www.eldiario.es/euskadi/blogs/gazteberri/vidas-esconden-detras-manta-venta-ambulante_132_9235295.html

118. El Salto (2019), "La Ley de Extranjería y la venta ambulante: el caso del huevo y la gallina". Disponible a: <https://www.elsaltodiario.com/venta-ambulante/ley-extranjeria-venta-ambulante-huevo-gallina> Consultat el 30 de setembre 2024.

119. Coordinadora Obrim Fronteres (2023), "10 Propostes per uns Municipis d'Acollida, Inklusius i Antiracistes". Disponible a: https://www.instagram.com/p/CoCF9sqjUou/?utm_source=ig_embed&ig_rid=79f7261a-94dd-4762-8d8e-bcb829b1cec3&img_index=1 Consultat el 30 de setembre 2024.

4.3 CONCLUSIONS

Després d'aquesta aproximació es pot apuntar que si bé en termes generals el "top manta" no és un fenomen plenament securitzat a Barcelona, sí s'observen clarament *moviments securitzadors*. En primer lloc, els discursos i relats sobre els seus presumptes perills existencials sobre el comerç o la ciutadania no semblen tenir un impacte significatiu i de forma sostinguda en el temps tal com per a condicionar l'opinió ciutadana i la política municipal. En aquest sentit, cal recordar que el "top manta" apareixia com un problema remarcable per a la ciutadania local únicament l'any 2015, quan ho era només l'1,3% de la població enquestada, situant-se llavors com a dinovè "problema" assenyalat.¹²⁰

Tanmateix, l'actual onada reaccionària global fa necessari estar amatents davant de la possible utilització política d'aquesta realitat per part d'actors mediàtics i polítics locals. A nivell de Catalunya, formacions com Vox o Aliança Catalana tenen en el punt de mira les polítiques públiques orientades a l'aprofundiment de drets, qüestionant les obligacions de les institucions públiques pel que fa el dret d'asil, dels menors, l'accés universal a l'assistència sanitària, el dret a l'empadronament, etc. Aquesta realitat fa ne-

cessari un seguiment d'aquests actors concretament en relació amb les persones migrades que s'han vist abocades a una situació d'extrema vulnerabilitat.

Per altra banda, en aquest capítol s'ha elaborat una primera aproximació a la realitat social que envolta el "top manta" com a objecte de moviments securitzadors i potencialment de securització *stricto sensu*. S'ha posat sobre la taula diverses qüestions de forma preliminar que evidencien la necessitat d'una recerca sobre la qüestió que permeti aprofundir i aportar dades més concloents sobre en quina mesura es tracta d'una realitat social potencialment securitzada.

Finalment, es constata la necessitat d'identificar el "top manta" com un problema primerament de vulneració de drets d'un col·lectiu que es troba en una situació d'especial desprotecció. Això no implica deixar de reconèixer els efectes que pot tenir per a altres agents de la ciutat (competència deslleial pel petit comerç, etc). Però aquest enfocament ha de permetre un abordatge des de les polítiques públiques a llarg termini que tingui en compte les causes estructurals, així com el marge d'actuació propi de les competències municipal en la línia de les darreres recomanacions de la Sindicatura de Greuges de la ciutat.¹²¹

120. Ajuntament de Barcelona (2015) "Baròmetre semestral de Barcelona. Resum de Resultats. Desembre 2015" p.10. <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/86420/1/Bar%C3%B2metre%20n%20semestre%202015.%20Resum%20resultats.pdf> Consultat el 30 de setembre 2024.

121. Betevé (2024) "La Sindicatura de Barcelona demana que cal abordar les causes estructurals del "top manta"" <https://beteve.cat/societat/sindicatura-barcelona-abordar-causes-top-manta/> Consultat el 30 de setembre 2024.

5. JERUSALEM / AL-QUDS - NO HI HA SEGURETAT POSSIBLE SOTA OCUPACIÓ, APARTHEID, COLONIALISME I NETEJA ÈTNICA

Dúnia Camps-Febrer, Max Carbonell Ballesteró

*That's how myths are made:
erosion, corrosion,
drop by drop,
doggedly, bitterly
they draw memory out.
You don't know how bitter
it is to search
a map for a memory
and find a cadaver.
Maya Abu Al-Hayyat*

La ciutat de Jerusalem (AlQuds, en àrab) és la capital de Palestina, actualment sota l'ocupació israeliana. La població local d'aquesta ciutat mil·lenària ha estat composta històricament per una gran diversitat de pobles, majoritàriament àrabs, i de religions diverses.^{122,123} Tanmateix, l'inici de la *Nakba* (o catàstrofe,

122. A principis de la I Guerra Mundial, i segons cens otomà, a la ciutat hi convivia 13.400 jueus, 11.000 musulmans, i 8.000 cristians (Checa Hidalgo, 2019). Després d'anys de robatori de terres, expulsió dels palestins, restricció dels seus drets polítics, proliferació d'assentaments, i altres mesures que veurem, Israel ha aconseguit modificar la composició ètnica de la població que habita a Jerusalem. En l'actualitat (dades de 2020), la municipalitat de Jerusalem l'habitaven 371.800 palestins i 563.200 jueus israelians, incloent entre aquests últims més de 220.000 colons que viuen il·legalment en l'ocupada Jerusalem Est. Dades del *Israel's Central Bureau of Statistics*.

123. Tal com va explicar Rashid Khalidi en una conferència el 1990 al St. Anthony's College, "molt del que avui es pensa com a la 'Jerusalem israeliana de l'Oest' consistia, de fet, en barris àrabs abans de les lluites de 1948, quan més dels seus 30.000 habitants van ser expulsats o van fugir de zones com Baq'a, Qatamon i Talbiyya, mesos abans que es forçés al desplaçament d'uns 2.000 jueus de la 'Jewish Quarter' de la Ciutat Vella". Citat a: Said, E. (2011). *Edward Said's Lost Essay on Jerusalem: The Current Status of Jerusalem*. *Jerusalem Quarterly*, (45).

en àrab) l'any 1947 suposa un salt endavant en el procés de colonització de Palestina per part del sionisme, en un procés que va començar a finals del segle XIX. L'elecció de Palestina com a la terra on el sionisme va "crear" l'estat d'Israel no és a l'atzar, sinó que es deu a factors diversos. Si bé el sionisme va plantejar-se altres opcions per al seu projecte colonial, la importància estratègica de la regió del Pròxim Orient per a l'imperialisme occidental, el paper del govern Britànic -que ocupà Jerusalem des del 1917 i ostentà el "Mandat" sobre aquella terra des del 1920- o la importància religiosa pel judaisme de diversos indrets van fer de Palestina el territori escollit per al projecte de creació nacional jueu. Tot i els inicis no-religiosos del sionisme, la importància religiosa de la zona va servir per justificar en part la creació d'Israel en aquell indret, a partir de la construcció de la narrativa "una terra sense poble, per un poble sense terra".¹²⁴ Això, junt amb el patiment indescriptible que el poble jueu havia patit a Europa, i especialment amb l'Holocaust a mans de l'Alemanya nazi, va ajudar a assegurar el silenci occidental en el procés de neteja ètnica que es va iniciar el 1947.

Des d'aleshores, Jerusalem ha estat al centre de la qüestió, tant per la seva importància simbòlica i política pel sionisme (i, òbviament, pels palestins) com per la seva posició estratègica al centre del territori palestí. El Pla de Partició de Nacions Unides de 1947 que pretenia dividir Palestina, establia també un mandat internacional sobre la ciutat, considerada com un *corpus separatum*. Amb la guerra de 1948, Israel va ocupar Jerusalem Occidental,¹²⁵ mentre que Jordània, aleshores Transjordània, ocupava la zona oriental, que incloïa tota la ciutat vella. Més endavant, amb la guerra de 1967 i l'ocupació il·legal que va realitzar l'estat d'Israel de la part que no ocupava de Jerusalem, Cisjordània, Gaza i els Alts del Golan, Jerusalem Est va passar a estar sota ocupació militar de l'exèrcit d'Israel, i així segueix, sota ocupació militar, més de 76 anys després, annexada de forma il·legal per Israel.¹²⁶ Però no només, el sionisme ha desplegat des d'abans inclús de la Nakba i també després un colonialisme d'assentaments que segueix robant terres als palestins i ha anat perfeccionant un control autoritari, intensiu, sistemàtic i violent de tota la població pa-

lestina, en el que organitzacions de drets humans i la pròpia ONU qualifiquen de règim d'apartheid.¹²⁷

En aquest informe s'estudien exemples de processos de securització i militarització d'algunes ciutats. S'aborden casos on trobem el reforç de l'autoritarisme (policia, exèrcit, paramilitars), el desplegament d'eines de control, vigilància i repressió i de narratives d'alterització, por, excepcionalitat, etc., tot per garantir que el marc securitari s'imposa sobre altres alternatives i es manté i reforça l'*statu quo*. Tanmateix, el cas de Jerusalem (i Palestina) és tan diferent del d'altres indrets l'aproximació sobre securització, sense incloure les estructures racials i colonials queda limitat.¹²⁸

5.1 JERUSALEM I ISRAEL. EL PROJECTE COLONIAL SIONISTA I LA SECURITITZACIÓ

La noció de 'securització' podria ser problemàtica pel cas de Jerusalem, ja que les vides de la població jerosolimitana palestina han estat sota sospita i controlades en el marc del projecte colonial sionista,¹²⁹ des de la creació de l'estat d'Israel l'any 1948, i amb una forta intensificació posterior a la seva (total) ocupació per Israel l'any 1967. El projecte de substitució demogràfica que comporta el colonialisme d'assentament, tant a la ciutat vella com als barris de Jerusalem Est, va molt més enllà d'un projecte de securització com els que es descriuen en relació amb altres indrets, incloent-hi les ciutats aquí analitzades. En aquest sentit, l'amenaça que serveix per a securitzar és la pròpia població palestina que hi habita, i que va essent expulsada d'allà. No hi ha estat de "polítiques normals"

124. Avi Shlaim (1994), "It can be done". London Review of Books. Disponible a: <https://users.ox.ac.uk/~ssfc0005/lt%20Can%20Be%20Done.html>. Consultat el 09 d'octubre 2024

125. L'any 1949, el govern d'Israel annexiona Jerusalem Oest i deixa de considerar-ho territori ocupat, tot i el dret internacional humanitari.

126. El 1967 Israel va annexionar unilateralment 72 km², incloent-hi la part est de Jerusalem i terres que pertanyen a 28 pobles propers a Cisjordània que van passar a ser part de la municipalitat (israeliana) de Jerusalem (oest).

127. El 2021, HRW va publicar l'informe "A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution"; aquest mateix any B'tselem va publicar "A regime of Jewish supremacy from the Jordan River to the Mediterranean Sea: this is apartheid"; el 2022, Amnistia va publicar l'informe "Israel's apartheid against Palestinians: Cruel system of domination and crime against humanity"; i també el 2022, el Relator Especial sobre la situació dels drets humans en els territoris palestins ocupats des de 1967, Michael Lynk, també va publicar l'informe A/76/433 sobre la Situación de los derechos humanos en los territorios palestinos ocupados desde 1967.

128. Diverses investigacions que qüestionen la pròpia "teoria de la securització" des d'una perspectiva marxista, des d'aproximacions poscoloniales o de gènere, per les limitacions, entre d'altres, en que cauen al establir un "normal" previ sobre el qual actua un procés de "securització" quan la normalitat en les ciutats és el conflicte, la repressió i l'excepcionalitat (més o menys visible) sota el capitalisme, el racisme estructural i el patriarcat. Vegeu per exemple: Gomes, M. S., Marques, R. R. (2021), "Can securitization theory be saved from itself? A decolonial and feminist intervention". *Security Dialogue*, 52(1_suppl), 78-87. <https://doi.org/10.1177/09670106211027795>

129. Fins i tot amb anterioritat al 1948, la mirada i les polítiques colonials britàniques ja es desenvolupen en aquest sentit. Així, com explica Checa Hidalgo, "el Imperio Británico asumió que la ciudad estaba dividida siguiendo líneas étnicas y religiosas. Sus políticas promovieron las diferencias 'tribales y sectarias' (...) la ordenación urbanística del Mandato marcó unas claras líneas de separación entre la Ciudad Vieja y la Ciudad Nueva" (2019, p.45).

a les quals tornar mitjançant una aproximació securitària perquè l'estat de "normalitat" es trunca des d'abans¹³⁰ de la pròpia creació de l'estat d'Israel, i el projecte sionista a què respon, que busca "maximitzar la geografia (israeliana), i minimitzar la demografia (palestina)".¹³¹

El sionisme situa ja des d'un inici la narrativa d'una Jerusalem com a "capital eterna, indivisible" de l'estat d'Israel i el poble jueu. Una narrativa que després va acompanyada d'una estratègia i accions de segregació, expulsió o militarització com la construcció i extensió del mur de separació, la política de creació i ampliació d'assentaments, la demolició i robatori de cases, la modificació dels límits municipals establerts, la negació del dret de ciutadania a la població àrab que viu a Jerusalem, la negació sistemàtica a acatar les resolucions internacionals,¹³² la proliferació de dispositius de control i vigilància dels palestins, la introducció de lleis racistes i segregadores contra els palestins, i un llarg etcètera.¹³³

Aquestes accions o mesures, però, no tenen la condició de "temporalitat" pròpia d'un estat d'excepcionalitat sinó que s'introdueixen, es mantenen i s'amplien en coherència amb els objectius inicials del projecte sionista. Com a molt, si cal, es modulen i s'oculten sota la propaganda sionista que apunta la narrativa, per un cantó, d'un poble escollit i un estat etnonacionalista jueu amb una capital sagrada a Jerusalem, i per l'altre d'una amenaça terrorista constant provinent dels palestins, els àrabs i qualsevol que qüestionari l'estat d'Israel o les conseqüències de les seves polítiques. Com diem, la presència palestina a la seva terra i la seva capital, que es resisteix a abandonar després de més de 76 anys de violència israeliana, ens situen en un cas "extrem" de securització.

La concepció de l'estat israelià com a 'llar del poble jueu' i eina per a garantir la seva existència continua-

da porta de forma implícita una deriva securitària.¹³⁴ Israel -com a etnoestat jueu- i el sionisme es presenten com a projecte modernitzant/dor, com a "l'única democràcia a l'Orient Mitjà" i portadors dels valors civilitzatoris d'occident encarnats en la identitat jueva-israeliana. La seguretat nacional és entesa com la seguretat del poble jueu, i no dels ciutadans de l'estat (israelià) i el grup majoritari dominant (a Israel i Jerusalem) és considerat el més lleial. Per contra, a les antípodes hi trobem la població palestina, construïda com a "alteritat", conceptualitzada com a subdesenvolupada i endarrerida i que conforma una amenaça existencial per a la seguretat nacional, l'estat israelià i el poble jueu i la societat mateixa.¹³⁵ I són aquestes narratives, que prenen cos en discursos, declaracions de polítics, campanyes als mitjans o inclús en lleis, les que preparen el terreny per les subseqüents pràctiques securitàries.

"En un estat definit per un caràcter ètnic exclusiu, que és constantment reïficat pel conflicte continuat, la securització dels grups minoritaris sembla inevitable".¹³⁶

Com que l'amenaça és persistent, ja que els palestins no volen abandonar la seva terra, la resposta securitària i el sentiment d'urgència o excepcionalitat tendeixen a institucionalitzar-se.¹³⁷ La narrativa sionista és un component necessari, central, de les polítiques de segregació i expansió il·legal d'Israel cap a la Jerusalem Est ocupada i la repressió dels palestins que hi habiten.¹³⁸ I davant d'aquesta lectura dels palestins com amenaça, el següent pas és l'ús de la narrativa del "terrorisme" per descriure, identificar o assenyalar-los a ells, els seus aliats i qualsevol tipus de resistència al projecte sionista. És un discurs de deslegitimació i deshumanització utilitzat sovint per racionalitzar i justificar precisament un tipus de violència política contra civils innocents contra la que diuen lluitar.¹³⁹ Un cas extrem d'això el veiem en l'actual ofensiva genocida d'Israel sobre Gaza, que ha anat acompanyada de discursos i retòriques de deshumanització per part de polítics, militars i periodis-

130. Ibid.

131. En aquest sentit, el que passa a Jerusalem en molts aspectes no és diferent que a la resta del territori palestí, però aquí analitzarem les particularitats que afecten la ciutat. Aquesta frase és recurrent en els anàlisis de projecte sionista i es pot trobar al documental 'Saber, Sumud, Palestina', de la Brigada Sumud, pronunciada per Mazeen Qumsiyeh. El documental es pot veure a <https://www.3cat.cat/3cat/saber-sumud-palestina-les-arrels-d-una-terra/video/6288781/>

132. Israel no ha deixat d'emprendre des de 1948-67 mesures unilaterals respecte a Jerusalem que contravenen el dret internacional i que han estat condemnades per múltiples i successives resolucions de les Nacions Unides que Israel ha ignorat sistemàticament.

133. Hever, S. (2018). "Securing the occupation in East Jerusalem: Divisions in Israeli policy". *Jerusalem Quarterly*, (75), 104.. | Hever exposa en aquest article una anàlisi de les pràctiques de securització vinculades a l'ocupació israeliana amb el cas de Jerusalem com a paradigma de la ciutat securitzada.

134. Hi ha qui parla d'inseguretat ontològica. Veure: Donderer, E. (2021), "Ontological Insecurity: A Case Study on Israeli-Palestinian Conflict in Jerusalem". *E-International Relations*, 1-6.

135. Olesker, R. (2014). "National identity and securitization in Israel". *Ethnicities*, 14(3), 371-391. Disponible a: <https://doi.org/10.1177/1468796813504093>

136. Ibid.

137. Buzan, B., Wæver, O., & De Wilde, J. (1998). "Security: A new framework for analysis". Lynne Rienner Publishers.

138. Hever, S. (2018). "Securing the occupation in East Jerusalem: Divisions in Israeli policy". *Jerusalem Quarterly*, (75), 104.

139. Brulin, R. (2014). "Israel's decades-long effort to turn the word 'terrorism' into an ideological weapon". Disponible a: <https://mondoweiss.net/2014/08/israels-terrorism-ideological>. Consultat el 10 d'octubre de 2024.

tes, entre d'altres, al límit de manifestar i explicitar la voluntat de "borrar els palestins de la terra", convertir Gaza en un "escorxador", considerar-los com a "animals humans".^{140,141}

En el cas de Jerusalem, per exemple, la majoria de palestins i palestines que hi viuen no tenen la ciutadania israeliana, sinó que són registrats com a residents de la ciutat.^{142,143} D'acord amb les lleis israelianes, estan desproveïdes de drets polítics -com el dret a vot- i estan obligades a demostrar constantment el seu arrelament i activitat a la ciutat per tal de no ser desposseïdes de la condició de residents.¹⁴⁴ A través de l'anàlisi de les lleis podem veure com les idees de seguretat del projecte sionista esdevenen un element institucionalitzat en l'arquitectura legal, jurídica i institucional de l'estat d'Israel i la seva capital. Des del 2001 la Knesset israeliana ha aprovat almenys 20 lleis discriminatòries o que "desafavoreixen" la minoria palestina a Israel.¹⁴⁵ De fet, tal com denuncia Human Rights Watch en el seu informe sobre l'apartheid israelià de 2021, l'"autoritat (israeliana) governa a tots els israelians jueus a Israel i en els territoris ocupats (inclosa Jerusalem Est) sota un únic cos de lleis (el dret civil israelià) i, per a garantir el seu domini, discrimina estructuralment els palestins i els reprimeix d'una manera o una altra en diferents zones en qüestions com la seguretat de l'estatut jurídic i l'accés a la terra i els recursos" i "concedeix als israelians jueus privilegis que nega als palestins i priva als palestins de drets fonamentals pel fet de ser palestins".¹⁴⁶

En aquest sentit, "l'efecte acumulatiu del procés legislatiu serveix i contribueix a securitzar la identitat dels palestins".¹⁴⁷

5.2 MECANISMES, MESURES I PRÀCTIQUES SECURITÀRIES: L'URBICIDI^{148,149} DE JERUSALEM

Des que el 1967 Israel va ocupar i annexar il·legalment Jerusalem Est, la capital i tota la seva regió metropolitana estan sota control de l'estat d'Israel. Això inclou la Ciutat Vella i els barris majoritàriament palestins de Silwan, Azariyya, Sheikh Jarrah o Bab al-Zahara. D'aleshores ençà, Israel ha pogut fer i desfer de forma unilateral tot i les resolucions de l'ONU i les queixes de la societat civil palestina, d'organitzacions de drets humans i la majoria de la comunitat internacional. Donada la importància política, religiosa, simbòlica i estratègica de Jerusalem, aquesta ciutat ha estat una de les prioritats del projecte sionista i l'estat que l'encarna i hi han posat en pràctica tota mena de polítiques de planificació especial segregadora, demolicions, desnonaments i discriminació en l'accés a l'habitatge o serveis socials bàsics, redefinició dels límits del terme municipal, implementació de noves tecnologies de vigilància massiva, espionatge i control tecnològic de la població palestina, proliferació d'assentaments il·legals, segregació i control de la mobilitat amb centenars de *checkpoints*, limitació de la llibertat de culte i atacs a espais/símbols religiosos, etc.

Israel ha convertit Palestina i el seu poble en un laboratori de proves d'eines d'ocupació, segregació, control i sotmetiment de la població. En els darrers 50 anys, l'estat sionista ha desenvolupat "una enorme quantitat d'eines i tecnologies per mantenir aquesta ocupació: avions no tripulats, programes espia, recopilació de dades biomètriques, sistemes de reconeixement facial, i tot aquest tipus de coses", tal com descriu Antoni Loewenstein al seu llibre "El Laboratori Palestí".¹⁵⁰ Moltes d'aquestes eines i tecnologies han estat provades a Jerusalem, fent servir els palestins com a conillets d'índies i aprofitant l'experiència acumulada per vendre-les com a "provades en combat".¹⁵¹

140. Goldenberg, T. (2024). "Harsh Israeli rhetoric against Palestinians becomes central to South Africa's genocide case". Accessible a: <https://apnews.com/article/israel-palestinians-south-africa-genocide-hate-speech-97a9e4a84a3a6bbebeddfb80f8a030724>. Consultat el 10 d'octubre 2024

141. L'organització 'Law for Palestine' va crear una base de dades on reunita tot el seguit de manifestacions d'incitació al genocidi per part de càrrecs polítics i militars, periodistes, judicatura, etc., a partir del 7 d'octubre. Aquesta bases de dades va ser emprada en la denúncia que va posar Sudàfica a la Cort Internacional de Justícia contra Israel pel crim de genocidi. Veure: Law for Palestine (2024), "Law for Palestine Releases Database with 500+ Instances of Israeli Incitement to Genocide - Continuously Updated". Disponible a: <https://law4palestine.org/law-for-palestine-releases-database-with-500-instances-of-israeli-incitement-to-genocide-continuously-updated/>

142. La població palestina que viu a Jerusalem constitueix en l'actualitat al voltant del 38% de la població i la meitat d'aquesta habitava la ciutat vella l'any 2000. Tanmateix, l'Ajuntament hi destina només un 10% del pressupost total als barris i àrees de majoria palestina (Alquds Info (2024), "The project". Disponible a: <https://alquds.info/project-information/> Consultat el 10 d'octubre de 2024)

143. Avni, N. (2020). "Between exclusionary nationalism and urban citizenship in East Jerusalem/al-Quds". *Political Geography*, 86, 102314.

144. Des del 1967, 14.701 palestins han sigut desprovistos del seu estat de residents majoritàriament per "fallar" a l'hora de provar que Jerusalem consisteix el seu "centre de vida".

145. Olesker, R. (2014). *op. cit.* En són exemples, la Llei de Ciutadania de 2011 per a revocar l'estatus de ciutadà o algunes esmenes a la 'Basic Law' per desqualificar candidats a les eleccions, justificades sobre amenaces a la seguretat de l'estat o a la seva identitat com a jueu i democràtic.

146. Shakir, O. (2021). "A threshold crossed: Israeli authorities and the crimes of apartheid and persecution. Human Rights Watch. Disponible a: <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution> Consultat el 10 d'octubre 2024

147. Olesker, R. (2014). *op. cit.*

148. Ilan Pappé fa servir el concepte "urbicidi" per a descriure les polítiques de destrucció i deshumanització que afecten les ciutats palestines, especialment en el context del conflicte israelopalestí. Pappé argumenta que aquestes polítiques no sols resulten en la pèrdua física d'espai urbà, sinó que també destrueixen la vida social i cultural de les comunitats. Pappé, I. (2008), "The Ethnic Cleansing of Palestine", Crítica, Barcelona;

149. Visualizing Palestine (2024), "Many 'cides' of Genocide". Disponible a: <https://visualizingpalestine.org/visual/many-cides-of-genocide/> Consultat el 10 d'octubre 2024

150. Loewenstein, A. (2023) "El laboratorio palestino. Cómo Israel exporta al mundo la tecnología de la ocupación". Capitan Swing.

151. Ruiz-Benedicto, A., Pozo, A. (2022). Informe 54: "Negocis provats en combat. Exportar la marca 'made in Israel' per a mantenir l'ocupació i normalitzar la injustícia". Centre Delàs d'Estudis per la Pau.

A continuació analitzarem breument alguns dels elements securitaris d'Israel aplicats a la ciutat de Jerusalem i la seva àrea metropolitana. Com es veurà, hi ha elements de securització de caràcter immòbil (com poden ser el mur o els *checkpoints* fixes, les demolicions o els assentaments, o les càmeres), de caràcter mòbil (com les patrulles i raids) i sistemes dirigits al seguiment, control i vigilància dels palestins a distància (control biomètric, programari espia, monitoratge de xarxes socials, etc.).

5.2.1 EXÈRCIT, POLICIA, COLONS: L'OCUPACIÓ ÉS COSA DE TOTHOM

En tota l'àrea metropolitana de Jerusalem hi ha desplegada una gran quantitat d'efectius militars i policials. No en va, Jerusalem Est està ocupada militarment amb tot el que això suposa pel que fa a presència de soldats de l'exèrcit armats, tanquetes, torres de control, vigilància aèria, etc. A més a més, la policia està molt militaritzada i organitzacions de drets humans israelianes com B'Tselem han denunciat el seu ús sistemàtic de la violència contra la població palestina com "part de la política d'Israel [...] per assegurar la supremacia jueva a la ciutat".¹⁵² Els escorcolls, les detencions i la brutalitat policial estan a l'ordre del dia, sobretot pels homes palestins més joves, i des del 7 d'octubre la persecució s'ha incrementat, al punt que la percepció dels palestins és que no "hi ha un sol home palestí a Jerusalem que no hagi estat apallissat per la policia".^{153,154} De fet, policia i l'exèrcit duen a terme incursions i batudes, abusos en els controls i altres estratègies de forma rutinària, que de vegades mitjans israelians com *Haaretz* han arribat a qualificar de pròpies d'una estratègia de "càstig col·lectiu".¹⁵⁵

Però aquestes pràctiques no es limiten a policia i exèrcit, sinó que també hi tenen un paper destacat

la ciutadania jueva israeliana i els colons i colones¹⁵⁶ a Jerusalem Est. De fet, hi ha una política activa d'armar la població colona,¹⁵⁷ sobretot des de l'any 2014, després de l'anomenada *intifada al-afrad*¹⁵⁸ i encara més després dels atacs de Hamàs i altres grups palestins el 7 d'octubre de 2023 i de l'inici de l'ofensiva israeliana sobre Gaza que actualment està sent investigada com a crim de genocidi pel Tribunal Penal Internacional.^{159,160}

En cada moment de protesta o resistència, doncs, s'activen totes les forces israelianes, militars, policials i civils, alhora que escalen i intensifiquen les detencions massives, sovint basades en algorismes que controlen les xarxes socials de la població palestina.¹⁶¹ Després del 7 d'octubre del 2023 també ha augmentat el nivell de militarització a la ciutat, amb el desplegament de milers de policies a la Ciutat Vella i els barris del voltant i mesures com la cancel·lació de tots els permisos militars perquè les palestines de Cisjordània poguessin entrar a la ciutat.¹⁶²

Un parell d'elements importants a destacar aquí. Per un cantó, el grau de col·laboració entre policia i exèrcit i la població jueva israeliana, especialment la colona. Els primers actuen protegint els segons, garantint sovint la seva seguretat quan realitzen atacs sobre la població palestina i a la vegada s'abstenen molt sovint d'investigar, detenir i denunciar-les. Per l'altra cantó, la impunitat de que gaudeixen els moviments violents de colons a l'hora d'actuar delictivament i abusivament contra la població palestina, encara que siguin ciutadans israelians. Aquesta impunitat es dona no només a nivell policial sinó a nivell jurídic. Les accions delictives contra les palestines per part de policies, exèrcit i jueus israelians difícilment són in-

152. "Abuse and Collective Punishment in al-'Esawiya, East Jerusalem," B'Tselem video clip, YouTube, https://www.youtube.com/watch?time_continue=87&v=wsu394CrD5s&feature=emb_logo (accessed July 22, 2020); Also see B'Tselem, "This is Jerusalem: Violence and Dispossession in al-'Esawiya," May 2020, <https://bit.ly/2AL2gaA> Consultat el 10 d'octubre 2024

153. Al Tahhan, Z. (2024). 'There isn't a Palestinian male' in Jerusalem who hasn't been beaten. Accessible a: <https://www.aljazeera.com/features/2024/2/21/occupied-jerusalem-there-is-no-palestinian-male-that-hasnt-been-beaten>. Consultat el 29 de setembre 2024.

154. Des del 1967, l'estat d'Israel ha detingut i empresonat en els territoris ocupats (inclosa Jerusalem esta, Cisjordània, la Franja de Gaza) almenys a 1 milió de palestins, segons les Nacions Unides. Veure: Al Jazeera (2023). "Why are so many Palestinian prisoners in Israeli jails?". Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/8/why-are-so-many-palestinian-prisoners-in-israeli-jails>. Consultat el 9 d'octubre 2024.

155. Nir Hasson (2019), "Israel's Collective Punishing Exacts Price From This East Jerusalem Neighborhood," *Haaretz*, <https://www.haaretz.com/israel-news/.premium-israel-s-collective-punishing-exacts-price-from-this-east-jerusalem-neighborhood-1.7425731> Consultat el 29 de setembre 2024.

156. Parlem de població colona quan ens referim a població israeliana que habita en zones de Palestina fora de la línia verda delimitada per l'armistici de l'any 1949, o frontera pre-1967. Entre aquests, existeix una corrent de colons jueus ultra-nacionalistes, el projecte polític dels quals és expulsar la població no-jueva de tot el territori. Això no obstant, des dels estudis de colonialisme d'assentament, es considera que tota la població israeliana seria colona, tal com els francesos ho eren a l'Algèria francesa, entre 1830 i 1962.

157. Sharon, J. (2023), "Ben Gvir says 10,000 assault rifles purchased for civilian security teams". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/ben-gvir-says-10000-assault-rifles-purchased-for-civilian-security-teams/>. Consultat el 10 d'octubre 2024. Keller-Lynn, C. (2023), "260,000 firearm permits sought since Oct.7, after Ben Gvir's push to arm civilians". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/260000-firearm-permits-sought-since-oct-7-after-ben-gvir-push-to-arm-civilians/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

158. Hever, S. (2018). "Securing the occupation in East Jerusalem: Divisions in Israeli policy". *Jerusalem Quarterly*, (75), 104.

159. Neuman, S., Beardsley, E. (2023), "Israel is trying to arm more citizens with guns since the Hamas attack". Disponible a: <https://www.npr.org/2023/12/06/1216088371/guns-israel-hamas-gaza> Consultat el 10 d'octubre 2024.

160. Visualizing Palestine (2023), "How Israel is Arming Israeli Settlers". Disponible a: <https://visualizingpalestine.org/visual/how-israel-is-arming-israeli-settlers/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

161. Hever, S. (2018). "Securing the occupation in East Jerusalem: Divisions in Israeli policy". *Jerusalem Quarterly*, (75), 104.

162. Al Tahhan, Z. (24 de febrer de 2024), *op. cit.*

vestigades, encara més rarament són judicialitzades i condemnades, i quan hi ha condemnes són ínfimes o anecdòtiques.¹⁶³

Un dels exemples més rellevants d'atacs a palestins es dona al voltant dels llocs sagrats de l'Islam o en períodes com el Ramadà, quan s'han viscut forts episodis de violència a Jerusalem contra la població palestina al voltant de llocs com la mesquita d'Al-Aqsa.^{164,165} En aquesta època els palestins i palestines de Cisjordània que es volen desplaçar a la ciutat per resar, troben l'obstrucció de la policia israeliana que en dificulta el seu accés i ataca els fidels que van a resar-hi.¹⁶⁶ De fet, la incursió amb més de 1.000 policies i soldats a la mesquita d'Al-Aqsa liderats per Ariel Sharon -llavors líder de l'oposició- és un dels fets que va desencadenar la Segona Intifada, l'any 2000.¹⁶⁷ I un altre exemple destacat que succeeix cada any és quan l'extrema dreta sionista pren els carrers de la Ciutat Vella en el Dia de Jerusalem -dia en què fou ocupada el 1967- i realitzen la Marxa de les Banderes, durant la qual perpetren múltiples atacs contra els palestins que s'hi troben i fan càntics com "mort als àrabs".^{168,169}

5.2.2 ASSENTAMENTS IL·LEGALS, DEMOLICIONS, DESNONAMENTS, I DIFICULTATS EN L'ACCÉS A L'HABITATGE

La importància de Jerusalem a nivell polític i simbòlic es tradueix a la pràctica en una intensa pressió sobre la població palestina que l'habita. Com a projecte colonial d'assentament, l'objectiu no és simplement "securititzar", controlar i vigilar, o fins i tot prevenir la delinqüència, sinó expulsar poblacions de les seves llars i de l'espai públic. En la majoria dels exemples que es descriuen en aquest informe, això es fa mitjançant la privatització de l'espai públic o mitjançant l'establiment de mecanismes de vigilància que exclouin efectivament poblacions de l'accés a determinades

zones. Desarabitzar i judaïtzar la ciutat passa per dificultar la vida de la població autòctona a partir de diferents pràctiques administratives, judicials i policials.

El Pla Dalet de neteja ètnica iniciat a partir sobretot del 1947-48 es materialitza a les ciutats com el que llán Pappé anomena urbicidi. Les diferents polítiques de desarabització i de judaïtzació que s'inicien tràgicament amb la massacre de Deir Yessin,¹⁷⁰ a les afores de Jerusalem, i amb l'expulsió i pressió sobre els barris palestins de la zona occidental de Jerusalem, i 39 pobles del districte de la ciutat. Des del 1967, Israel s'ha annexat més de 7.000 hectàrees a Jerusalem, més enllà de l'anteriorment àrea municipal ocupada per Jordània (600ha), redissenyant fronteres cap a l'est per tal d'annexionar-se més territori amb menys població palestina. El mateix any, el govern d'Israel organitzà un cens a les zones annexionades. Les palestines que no es trobaven allà en aquell moment van ser negades del seu dret a retorn, en contra del dret internacional. Les que van ser incloses en el cens, a més, van obtenir l'estatus de 'residents permanents', esdevenint *de jure* i *de facto* una mena d'immigrants legals en la seva pròpia terra.¹⁷¹ A més de la retallada de drets que suposa aquest estatus en comparació amb la ciutadania, des de l'any 1967 i fins 2023, 14.643 palestines han perdut el seu dret de residència a Jerusalem.¹⁷²

Segons B'tselem,

"des de [1967], [Israel] ha instituït polítiques dissenyades per a expulsar als palestins de la ciutat i crear una realitat demogràfica i geogràfica que frustri qualsevol desafiament a la sobirania israeliana allà. Aquestes polítiques, que alteren tots els aspectes de la vida, inclouen l'aïllament de Jerusalem Est de la resta de Cisjordània i un subdesenvolupament i una falta de serveis deliberats que donen lloc a l'amuntegament, la pobresa i unes infraestructures deficientes".¹⁷³

Cal recordar que les polítiques de moviments de població i canvis demogràfics són il·legals segons el dret internacional. L'estat d'Israel, com a potència ocupant de Jerusalem Oriental té les obligacions legals establertes per la IV Convenció de Ginebra, en l'article 49

163. Bergman, R. i Mazzetti, M. (2024). "Takeaways From the Times Investigation Into 'The Unpunished'". The New York Times. Disponible a: <https://www.nytimes.com/2024/05/16/magazine/takeaways-investigation-settler-violence-impunity.html>. Consultat el 9 d'octubre 2024.

164. Pressman, J. (2020). "Horizontal inequality and violent unrest in Jerusalem". *Terrorism and political violence*, 32(6), 1161-1185.

165. Al Jazeera (2024). "Palestinians fear Israeli violence in Jerusalem during Ramadan". Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2024/3/10/palestinians-fear-israeli-violence-in-jerusalem-during-ramadan> Consultat el 10 d'octubre 2024.

166. Documental sobre les limitacions als peregrins i dels practicants a Jerusalem. Carnegie Endowment (2024), "Access Restricted: No Holiday in Jerusalem". Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=dZaNCjnl6vE> Consultat el 10 d'octubre 2024.

167. Adam, Ali. (2020). "Palestinian Intifada: How Israel orchestrated a bloody takeover". Aljazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2020/9/28/palestinian-intifada-20-years-later-israeli-occupation-continues> Consultat el 10 d'octubre 2024.

168. Sokol, S. (2024). "Far-right violence, chants of 'Death to Arabs', at Jerusalem Day Flag March in Old City". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/jerusalem-day-flag-march-marred-by-far-right-violence-under-shadow-of-war/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

169. Hever, 2018. *op. cit.*

170. El 9 d'abril de 1948 almenys 107 persones van ser assassinades porta per porta a mans de milícies sionistes. La notícia de la massacre va accelerar l'expulsió i fugida de molta població palestina dels territoris, especialment al voltant de Jerusalem. Morris, B. (2001). *Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict. 1881-2001*. New York: Random House.

171. Aquesta desarabització s'ha continuat intensificant amb mesures cada vegada més restrictives per a conservar el dret de residència. Veure Tawfiq Tamimi, T. (2016). "Revocation of residency of Palestinians in Jerusalem. Prospects for accountability", *Jerusalem Quarterly*, nº72, p37-47.

172. Dades de B'tselem de 2017. B'TSLEM (2019), "East Jerusalem, 11 November 2017". Disponible a: <https://www.btselem.org/jerusalem> Consultat el 10 d'octubre 2024.

173. *Ibid.*

estableix que "La potència ocupant no deportarà ni transferirà parts de la seva pròpia població civil al territori que ocupa".¹⁷⁴

Així com passa en grans extensions a Cisjordània, a Jerusalem, els moviments radicals de colons entren als barris tradicionalment palestins per instal·lar-s'hi armats amb la violència i la llei israeliana. El moviment ocupa les cases de la població palestina o en demoleix els habitatges per construir-hi les seves pròpies cases. Les demolicions són autoritzades per l'ajuntament de Jerusalem sota diferents arguments. B'tselem en categoritza de diferents: demolició sota el pretext de construcció illegal; demolició per presump-tes motius militars; demolició de cases com a càstig.¹⁷⁵

Una de les zones de Jerusalem on Israel posa més pressió, control i militarització és a la Ciutat Vella. Actualment hi viuen unes 35.000 persones, el 90% d'elles palestines, però aquesta xifra està disminuint cada vegada més. La Ciutat Vella és un lloc central per a la vida espiritual i social de la ciutat, sobretot per a la població palestina musulmana i cristiana. L'element religiós i sagrat, a més, s'ha utilitzat sovint també com a excusa per a apropiari-se d'espais palestins de tota la ciutat. L'organització Elad, per exemple, desenvolupa una gran activitat al barri de Silwan sota el paraigües de la Ciutat de David.^{176,177} Nous plans urbanístics i parcs nacionals, són altres polítiques emprades per a expulsar la població palestina i restringir-ne les possibilitats d'accés a l'habitatge.

5.2.3 LA POBLACIÓ PALESTINA AL PUNT DE MIRA: VIGILÀNCIA MASSIVA, ESPIONATGE, MONITORITZACIÓ, ETC.

La població palestina que resisteix i segueix vivint a Jerusalem, a més, és sotmesa a un estat permanent de vigilància i sospita, tant en l'espai públic als carrers,¹⁷⁸ com en la seva activitat digital. Els models de seguretat desplegats a Jerusalem Est i a Jerusalem Oest són molt diferents.

Segons investigacions d'Aljazeera, a la Ciutat Vella hi trobem entre una i dues càmeres de seguretat cada 5 metres de la via pública. També s'hi han instal·lat torres de control amb micròfons d'alta potència, i càmeres de reconeixement facial. Per altra banda, tal com explica l'informe d'Amnistia Internacional "Automated Apartheid", la població palestina de Jerusalem Est es troba cada vegada més sota la vigilància d'una densa xarxa de càmeres Mabat 2000 (CCTV), desenvolupades per l'empresa MER Group, més i més acompanyades de reconeixement facial.¹⁷⁹ A les més de 400 càmeres instal·lades tan sols a la Ciutat Vella, la mateixa empresa ha desenvolupat un model 'Safe City' que, a través de la plataforma Smart-M platform, recull i controla dades i informació a temps real de la Ciutat Vella, amb sensors de moviment i d'altres tecnologies instal·lades per tota la ciutat.¹⁸⁰

Una altra tecnologia de control implementada a la ciutat i a tota Cisjordània és el programa Red Wolf.¹⁸¹ El Red Wolf és un programa que utilitza les dades del Wolf Pack, una base de dades amb gran quantitat de detalls i informació personal i íntima de la població palestina, extreta a partir dels controls a *checkpoints*, i de les fotos que fan els telèfons mòbils dels soldats de les IDF, però també de les xarxes socials.¹⁸²

Segons Tamleh,¹⁸³ l'ocupació israeliana utilitza la vigilància com a part d'una política oficial per crear una ocupació "sense fricció".¹⁸⁴ La tecnologia serviria, segons això, per a minimitzar les interaccions entre les forces d'ocupació i la població palestina. L'objectiu és substituir els escorcolls de les persones per imatges corporals i les invasions domiciliàries per vigilància amb càmeres. Tot i això, els escorcolls i les invasions domiciliàries han continuat i augmentat des del 7 d'octubre de 2023.

174. Per més informació sobre el marc legal que regula l'ocupació de territoris vegeu: Amnesty International (2019). Chapter 3: Israeli Settlements and International Law. Disponible a: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/01/chapter-3-israeli-settlements-and-international-law/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

175. B'TSELEM (2024), "House Demolitions: Demolition on the pretext of unlawful construction". Disponible a: <https://statistics.btselem.org/en/demolitions/pretext-unlawful-construction?stateSensor=%22west-bank%22&demoScopeSensor=%22false%22&tab=overview&structureSensor=%5B%22residential%22%2C%22non-residential%22%5D> Consultat el 10 d'octubre 2024.

176. City of David (s.f.), "Celebration at the farm". Disponible a: <https://cityofjuda.org.il/en/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

177. Settlement Watch (2020). "Settlement Under the Guise of Tourism: The Elad Settler Organization in Silwan". Settlement Watch, Peace Now, October 2020. <http://peacenow.org.il/wp-content/uploads/2020/12/Elad-Organization-in-Silwan.pdf> Consultat el 10 d'octubre 2024.

178. A nivell privat, però, també els colons que s'installeu dins de barris palestins, exerceixen un control i assetjament sobre el seu veïnat, apuntant càmeres cap a les finestres i espais privats de la població palestina i envaint el seu espai.

179. Amnesty International. (2023). "Israel/OPT: Israeli authorities are using facial recognition technology to entrench apartheid". Disponible a: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/05/israel-opt-israeli-authorities-are-using-facial-recognition-technology-to-entrench-apartheid/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

180. WhoProfits. (2018) "Big Brother" in Jerusalem's Old City: Israel's Militarized Visual Surveillance System in Occupied East Jerusalem. Flash Report. November 2018.

181. Siddiqui, Usaid (2023). "Chilling effect: Israel's ongoing surveillance of Palestinians". Al Jazeera. Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2023/5/7/chilling-effect-israels-ongoing-surveillance-of-palestinians> Consultat el 10 d'octubre 2024.

182. Ashwini K.P. (2024) "Racism, racial discrimination, xenophobia and related forms of intolerance: follow-up to and implementation of the Durban Declaration and Programme of Action Contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance." Human Rights Council. Fifty-sixth session. Disponible a: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/084/20/pdf/g2408420.pdf>

183. Mojaddedi, R. (2024), "Israel's Foreign Policy and the Normalization of Ties with Arab States: What's Going Wrong". Disponible a: https://www.researchgate.net/publication/381482833_Israel's_Foreign_Policy_and_the_Normalization_of_Ties_with_Arab_States_What's_Going_Wrong Consultat el 10 d'octubre 2024.

184. Ibid.

5.3 CONCLUSIONS

Es podria pensar que el cas de Jerusalem és especial o excepcional. I ho és en el sentit extrem. A Palestina, i en concret a la capital ocupada, la vigilància i el control permanent sobre la població autòctona palestina està enfocada no només a assegurar les ciutadanes israelianes de primera, sinó a transformar l'estructura demogràfica de la ciutat, expulsant i desarabitzant cada vegada més el territori. Tanmateix, Jerusalem és sobretot un cas extrem de les estructures imperalistes, colonials i racials en que es basa el sistema global actual. Palestina està sotmesa, tot i la resistència diària de la seva població, a una ocupació i un apartheid racista, basat en el supremacisme sionista, que s'apodera de la idea de modernitat, de civilització, de tecnologia, i humanitat que cal protegir i defensar. Les polítiques de vigilància, d'expulsió, d'aïllament i de colonització es basen en la divisió entre el que cal protegir i que mereix seguretat, l'estat jueu, i aquells que són amenaces pel sol fet d'existir, la població pa-

lestina, que és deshumanitzada i fins i tot titllada de terrorista.

Una gruixuda xarxa de diferents actors imposa i desenvolupa el sistema descrit anteriorment a Jerusalem. Es tracta d'actors públics, corporacions privades i organitzacions de la societat civil amb una forta connexió amb l'estat d'Israel. Palestina és un laboratori de proves per a la indústria militar i de seguretat, i Jerusalem constitueix un dels espais principals on es desenvolupen, testegen, implementen tota una sèrie de mecanismes securitaris de control, vigilància, expulsió, segregació i repressió a nivell urbà, de ciutat. Entre aquests actors trobem un sistema judicial i unes lleis d'apartheid, una policia fortament militaritzada i població colona armada que actuen amb impunitat i fins i tot col·laboren, i un complex militar-industrial de primer nivell que desenvolupa els dispositius i eines necessàries per a les pràctiques mencionades, des d'armes i drons fins a càmeres i software espia.

6. SEGURETAT I DRETS HUMANS A LA CIUTAT

Karlos Castilla Juárez

A la Declaració Universal dels Drets Humans¹⁸⁵ de 1948 s'utilitza el terme "seguretat" en dues ocasions. La primera, per a fer referència a un dret que, vinculat amb la vida i la llibertat, té tota persona (article 3). La segona, per a reconèixer la seguretat social que tota persona, com a integrant de la societat, ha de tenir (article 22).

Anys més tard (1966), el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics,¹⁸⁶ seguint només en part el contingut de la referida Declaració Universal, reconeix la seguretat personal vinculada amb la llibertat com un dret de tota persona (article 9), sense establir major precisió sobre els abastos o contingut que té aquesta seguretat personal. Aquest tractat inclou els termes "seguretat nacional", "seguretat pública" i "seguretat" com a elements vàlids per a restringir la llibertat de circulació (article 12), impedir una expulsió (article

13), excloure a la premsa i el públic de la totalitat o part de judicis (article 14), limitar la llibertat de religió (article 18), restringir la llibertat d'expressió (article 19), el dret de reunió pacífica (article 21) i el dret d'associació (article 22). Tot això, sense especificar quin abast té cadascun d'aquests usos del terme seguretat.

Per altra banda, el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (1966)¹⁸⁷ utilitza el terme seguretat per a fer referència a la seguretat en el treball (article 7), a la seguretat social (articles 9 i 10), i també, a la "seguretat nacional" com a element que valida l'aplicació de restriccions a la llibertat sindical (article 8).

Observant el contingut d'aquestes normes base del sistema internacional de drets humans, és fàcil adonar-se que el terme seguretat s'utilitza diverses vegades per a fer èmfasi en situacions poc definides que es consideren un risc o es poden vincular amb l'alteració de la pau, l'ordre i l'estabilitat dels Estats, abans que utilitzar-se per a atendre les diverses

185. Declaració Universal dels Drets Humans (1948). Disponible a: https://www.ohchr.org/sites/default/files/UDHR/Documents/UDHR_Translations/cln.pdf

186. Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (1966). Disponible a: <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/drets-igualtats/normativa/pacte-internacional-drets-civils.pdf>

187. Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (1966). Disponible a: <https://www.ohchr.org/es/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>

vulnerabilitats ("inseguretats") que poden enfrontar les persones en el gaudi o exercici dels seus drets humans.

De fet, altres normes del sistema internacional de drets humans quan desenvolupen una mica més els abastos de la seguretat personal¹⁸⁸ posen èmfasi en els actes de violència o atemptats contra la integritat personal, mal corporal, amenaça o intimidació comeses per funcionaris públics o per qualsevol individu, grup o institució. És a dir, actes o situacions que necessàriament es vinculen més amb les idees de seguretat pública i seguretat nacional o situacions de risc, incloses situacions de conflicte armat, emergències humanitàries i desastres naturals.¹⁸⁹

Aquests continguts normatius han tingut una influència rellevant en l'àmbit dels drets humans,¹⁹⁰ fent oblidar o diluint la perspectiva que les amenaces a la seguretat personal són multidimensionals i afecten més àmbits de la vida que la integritat física, i més drets que la llibertat personal o la vida. És a dir, que també afecten àmbits econòmics, socials, culturals, polítics, mediambientals, etc. i que, en pràcticament cada dret humà reconegut es poden identificar situacions que amenacen el seu gaudi i exercici, això és, que creen una inseguretat en la seva efectivitat.

Però també han fet oblidar que la violència no sols és l'ús d'armes, cops o altres objectes per a causar danys a les persones. Sinó que hi ha diferents tipus de violències.¹⁹¹ Tal com s'ha establert en estudis previs,

"les violències directes poden incidir en el dret a la vida, dret a la llibertat personal, dret a la integritat personal, dret a la propietat, llibertat de reunió, llibertat d'expressió, dret a la salut, dret al treball, etc. Les violències estructurals toquen de ple al dret a la igualtat i la no discriminació, i a partir d'això es poden fer presents en l'exercici de múltiples drets com podria ser el dret al reconeixement de la personalitat jurídica, el dret a la participació política, la llibertat d'associació, el dret a la salut, el dret al treball, etc. Mentre que, les violències culturals en un sentit molt similar a les estructurals, per les seves característiques i proximitat, també incideixen directament en la igualtat i no discriminació i, a partir d'això, afecten pràcticament qualsevol dret com podria ser la llibertat religiosa, el dret a la cultura, la llibertat

188. Vegeu, per exemple, l'article 5 de la Convenció Internacional sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació Racial o l'article 16.2 de la Convenció internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris i dels seus familiars.

189. Vegeu, l'article 11 de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

190. Lazarus, L. (2015), "The Right to Security", En S. Liao, R. Cruft, & M. Renzo, *Philosophical Foundations of Human Rights* (págs. 423–441). Oxford: Oxford Academic.

191. Dennen, J. (2005), "Problems in the Concepts and Definitions of Aggression, Violence, and Some Related Terms". *Default journal*.

sindical, el dret a l'educació, la llibertat d'expressió, el dret al vot, etc."¹⁹²

Per fortuna, l'abans assenyalat respecte al concepte base limitat de seguretat des de les normes de drets humans ha estat identificat des de fa temps. Des de l'àmbit internacional de les Nacions Unides,¹⁹³ s'ha desenvolupat i construït l'enfocament de seguretat humana com una perspectiva que busca mostrar de manera més àmplia els reptes que enfronta el món,¹⁹⁴ representant un avenç important en la identificació de diferents tipus d'inseguretats humanes i algunes de les seves causes profundes.

Així, es parla, de la inseguretat econòmica que té com a causes profundes la pobresa persistent, la desocupació, la falta d'accés a crèdits i a altres oportunitats econòmiques. La inseguretat alimentària que té com a causes profundes la fam o la pujada sobtada de preus dels aliments. La seguretat sanitària que té com a causes les epidèmies, la malnutrició, les males condicions sanitàries o la falta d'accés a atenció sanitària bàsica. La inseguretat ambiental amb les seves causes profundes en la degradació ambiental, l'esgotament de recursos naturals i els desastres naturals. La inseguretat comunitària que té com a causes les tensions per motius ètnics, religiosos i altres qüestions relatives a la identitat, delictes, terrorisme, etc. La inseguretat política que té per causes la repressió política, les violacions de drets humans, l'absència de l'Estat de dret i de la falta de justícia. Finalment, la inseguretat personal amb causes profundes en la violència física en totes les seves formes, el tràfic de persones o el treball infantil.¹⁹⁵

Com es pot observar, a més de les inseguretats que més comunament es vinculen amb la idea limitada de seguretat (que es distorsiona en securització¹⁹⁶), s'inclouen elements que permeten a les persones viure en llibertat, en ple respecte de la seva dignitat, sense pobresa, sense desesperació, amb oportunitats i la possibilitat de desenvolupar tot el seu potencial o capacitats. Amb la qual cosa, és una visió més com-

192. Font, T., & Castilla, K. (2022), "La violencia y la paz en las ciudades. Más allá de la seguridad hegemónica (Vol. Informe 52)", Barcelona: Centre Delàs d'Estudis per la Pau.

193. Resolució 66/290 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 10 de setembre de 2012.

194. Fondo fiduciario de las Naciones Unidas para la seguridad humana (2016), "Manual de seguridad humana", Nueva York: Naciones Unidas.

195. Fondo fiduciario de las Naciones Unidas para la seguridad humana (2016), "Manual de seguridad humana", Nueva York: Naciones Unidas, p.7.

196. Concepte que entenem com la visió que identifica a la seguretat restringint el concepte de "amenaces" solament a perills de tipus militar o la pertorbació de l'ordre públic, possibilitant que els Estats (governos) justifiquin un increment en el nombre de policies, majors recursos, més armament, major control social en espais públics, implementació de tecnologies intrusives, etc.

pleta, no per això perfecta o sense qüestionaments, del que implica la seguretat personal.¹⁹⁷

No obstant això, en l'enumeració que s'ha fet de les inseguretats no s'inclou una que és transversal a totes i que, com s'ha vist en l'anàlisi realitzat sobre Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, està molt present des de l'origen mateix de les societats i ciutats. Això és, la *inseguretat interseccional* que es pot entendre per les seves causes profundes en les discriminacions històriques, les desigualtats estructurals i les opressions que les persones viuen per la suma de les característiques personals que tenen.

Aquesta inseguretat pot considerar-se inclosa intrínsecament en cadascuna de les inseguretats que abans s'han assenyalat, especialment quan s'observen les causes profundes de cadascuna, però és important destacar-la de manera autònoma, ja que la pobresa, la fam, la malnutrició, els desastres naturals, el treball infantil o la repressió política, per més que puguin afectar a tothom, sens dubte, tenen més efectes negatius en persones que, per les seves característiques personals de manera individual o col·lectiva, formen part de grups històricament exclosos, aïllats o discriminats.

La qual cosa es demostra de manera clara en l'anàlisi realitzat sobre les quatre ciutats, on es pot veure que l'origen de les segregacions d'espais públics, residencials, laborals i d'oportunitats troba el seu ancoratge en discriminacions històriques, en desigualtats creades en estructures bàsiques de convivència i relació social dins i a les ciutats; en la manera en la qual s'han creat estigmes, estereotips i prejudicis de determinades persones per les característiques personals que tenen o amb les quals se'ls relaciona i que, davant més característiques personals històricament discriminades s'acumulin en una persona, més greus són les inseguretats que enfronta.

Però també, quan derivat de l'anterior es criminalitza, estigmatitza, persegueix i creen sistemes formals i informals de vigilància (securització) contra les persones i comunitats, basades ja no en fets concrets, sinó en aparences, en característiques personals o en la pertinença a grups que històricament han estat oprimits o assenyalats. Així, per exemple,

"La esclavitud va definir el que significava ser negre (esclau) i el Jim Crow va definir el que significava ser negre (un ciutadà de segona categoria). Actualment, l'empresonament massiu defineix el significat de la negritud als Estats Units:

197. Xavier, A. (2016), "Researching Human Security: mapping new insecurities?" En *Proceeding of the International Scientific Conference: Researching Security: approaches, concepts and policies* (pàgs. 219-229). St. Kliment Ohridski University.

les persones negres, especialment els homes negres, són delinqüents".¹⁹⁸

D'aquesta forma, les inseguretats que de manera més inclusiva s'han anat identificant des de la seguretat humana, no poden perdre de vista que moltes d'elles troben les seves causes profundes en realitat en la inseguretat interseccional. Amb la qual cosa, les respostes exhaustives centrades en les persones, adaptades a cada context i orientades a la prevenció, que reforcin la protecció i l'apoderament de totes les persones i totes les comunitats,¹⁹⁹ han de tenir molt presents les discriminacions històriques d'on deriven, les opressions que hi ha hagut a l'origen, les estructures de desigualtat que s'han anat construint i que estan en el fons de les causes profundes que fins avui s'han identificat en abstracte i sense tenir especialment en compte que, tot l'abans assenyalat, és en gran manera l'origen d'aquestes inseguretats.

Si es pretén donar resposta a les inseguretats abans identificades a Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem s'ha de realitzar una revisió minuciosa i determinar les veritables causes de les problemàtiques. D'aquesta manera, es promourà la generació de solucions sostenibles i resilients que puguin anar més enllà de solucions ràpides de naturalesa securitària, que cobreixen aparences per a un públic específic, però no mitiguen els conflictes socials actuals ni ajuden a prevenir els futurs.

Aquesta aposta de fons implica veritables revisions profundes. Així, si bé l'aspiració final sens dubte ha de ser que tota persona gaudeixi dels mateixos drets i llibertats que qualsevol altra, s'ha de ser conscient que per a aconseguir això encara queda molt camí per recórrer, moltes estructures d'inequitat per esfondrar, moltes discriminacions històriques per revertir i moltes pràctiques d'opressió i dominació per eliminar. Això es deu a que els drets humans han estat creats dins d'aquestes estructures i pràctiques, fins i tot en molts casos pels qui s'han beneficiat d'elles directament o indirectament i això, al final, transcendeix en la pretesa efectivitat que se'ls vol donar.²⁰⁰

Aquesta realitat porta a pensar que els sistemes de drets humans i els drets humans en si no poden partir sempre de generalitzacions, no s'han d'intentar aplicar de manera idèntica en àmbits molt diferents, i que haurien d'atendre no sols la visió i posició dels qui han creat les normes i els qui les apliquen, sinó més aviat

198. Alexander, M. (2012), "El color de la justicia. La nueva segregación racial en Estados Unidos", Capitán Swing, p.300.

199. Fondo fiduciario de las Naciones Unidas para la seguridad humana (2016), "Manual de seguridad humana", Nueva York: Naciones Unidas, p.6.

200. Castilla, K. (2021), "Derechos humanos desde una perspectiva interseccional", Barcelona: Institut de Drets Humans de Catalunya, p.10.

dels qui es dirigeixen o es pretén que tinguin efectivament aquests drets i llibertats.²⁰¹

Per a aconseguir això és necessari observar els grups i persones als qui es pretén aplicar les normes de drets humans, atès el conjunt de característiques personals que tenen i no a partir d'una sola o des d'un model uniformador. Això és, a partir de la realitat dels éssers humans. Una realitat de diversitat d'orígens, identitats i característiques personals, i no, a partir de situar-los en alguna de les categories fixes perquè tenen una característica personal que sembla especialment rellevant i menys a partir de la visió exclusiva de qui des d'un privilegi va crear i/o aplica els drets humans.²⁰²

Però no sols això, encara que sens dubte hi ha elements comuns en les situacions abans descrites de Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, no es pot perdre de vista que en el concret les inseguretats varien considerablement, de la mateixa forma en com s'han creat, en cada ciutat. Pel que fa a les seves causes profundes i manifestacions depenen d'una interacció complexa de factors locals, nacionals, regionals i internacionals. Per això, les especificacions seran necessàries per a atendre cadascuna de les inseguretats que s'han identificat.

L'anterior no significa que no es puguin crear aliances i col·laboració, especialment en els elements comuns i coincidents, sinó més aviat que la identificació de les inseguretats pot conduir a la formació de sinergies i aliances que es nodreixen de les experiències, bones pràctiques, fracassos, riscos i oportunitats que cada experiència proporciona. La informació recollida mitjançant les anàlisis pot usar-se per a avaluar els acords i les polítiques disponibles i determinar els paràmetres que resultin més bons per a cada ciutat.²⁰³

En tot cas, amb els seus aspectes positius i insuficiències, aquesta configuració de la seguretat a la ciutat suposa una voluntat política i social en la qual les persones tenen jurídicament i efectivament garantit el gaudi ple dels seus drets i llibertats, tenint igual importància els drets civils, polítics, econòmics, socials, culturals, ambientals de les persones i les comunitats. I, per tant, que l'augment de força policial, d'instruments armats per part d'aquestes, el desenvolupament d'accions d'identificació, l'ús de noves tecnologies als carrers amb finalitats de vigilància o altres mesures securitàries, pot atendre necessitats i exigències d'una part de la societat, però no

són aquesta resposta que es requereix per al gaudi de tots els drets i llibertats i, més encara, en alguns casos, com s'ha vist, es converteixen més aviat en una amenaça més.

Exemple d'això últim ho són de manera evident fets com els que han anat ocorrent recentment²⁰⁴ a Los Angeles, on s'està criminalitzant la falta d'habitatge, tractant les persones que viuen al carrer com a criminals i destinant recursos a detenir-les i citar-les, treure-les dels espais públics visibles, negar-los serveis bàsics i sanejament, confiscant i destruint els seus béns i obligant-les a viure en habitatges precaris que comparteixen algunes característiques amb les presons. No obstant això, aquesta criminalització és ineficaç perquè castiga les persones per viure en la pobresa mentre ignora i fins i tot reafirma les causes d'aquesta pobresa arrelades en el sistema econòmic i els incentius que impulsen el desenvolupament i el subdesenvolupament de l'habitatge.

Com també que, mentre França es felicita per l'èxit dels Jocs Olímpics, les persones musulmanes franceses denuncien que van ser objecte d'atacs injustos en els esforços del govern per assegurar París. Més que avançar en una cohesió social tan necessària en aquest país i ciutat a partir dels valors que pretenia transmetre aquesta justa esportiva, que a més, per si no fos prou en aquesta edició va buscar ser un referent de la igualtat, la convivència i la diversitat; més aviat s'ha sumat a la divisió, l'estigmatització i els abusos contra una part de la població. Especialment perquè sota el discurs de la "vigilància preventiva" es van documentar almenys 500 batudes de la policia francesa en llars musulmanes en els mesos previs als Jocs Olímpics de París, durant les quals agents armats sovint van derrocar les portes de les cases i van registrar ordinadors, telèfons i prestatgeries a la recerca de material potencialment incriminatori.²⁰⁵

D'igual forma, és exemple del pervers ús de la seguretat el que continua succeint a Jerusalem Oriental (sense oblidar Gaza), on les autoritats israelianes continuen aplicant lleis i polítiques de zonificació discriminatòries, per a demolir habitatges palestins, en violació del dret internacional. Milers de palestins corren el risc de ser desallotjats per la força en Silwan, que vol deixar espai per a una "zona verda" en aquesta ubicació estratègica en el cor de Jerusalem

201. Castilla, K. (2021), "Derechos humanos desde una perspectiva interseccional", Barcelona: Institut de Drets Humans de Catalunya, p.10.

202. Castilla, K. (2021), "Derechos humanos desde una perspectiva interseccional", Barcelona: Institut de Drets Humans de Catalunya, p.10.

203. Fondo fiduciario de las Naciones Unidas para la seguridad humana (2016), "Manual de seguridad humana", Nueva York: Naciones Unidas.

204. Human Rights Watch (2023), "You Have to Move!" The Cruel and Ineffective Criminalization of Unhoused People in Los Angeles", disponible a: <https://www.hrw.org/report/2024/08/14/you-have-to-move/cruel-and-ineffective-criminalization-unhoused-people-los-angeles>

205. Hyphen (2024), "Police raids, forced evictions and discrimination — the French Muslim experience of the Paris Olympics", disponible a: <https://hyphenonline.com/2024/08/15/paris-olympics-french-muslims-police-raids-forced-evictions-discrimination/>

Oriental.²⁰⁶ Entre tantes coses més que estan succeint en aquesta ciutat a partir de l'ús desproporcionat de la força, es troba l'exercici abusiu del poder policial i militar, sempre justificats pel risc a la seguretat d'Israel.

Situacions de les quals tampoc està exempta Barcelona, ja que amb motiu de la Copa Amèrica de vela s'ha muntat un dispositiu de seguretat²⁰⁷ en el qual, sense dir-ho expressament, s'ha tret d'espais públics visibles del port de Barcelona a les persones que viuen al carrer, no per a oferir-les una millor condició de vida, sinó per a mostrar una bona imatge als qui visiten aquesta part de la ciutat amb motiu d'aquesta competició internacional. També s'han incrementat els operatius per a evitar que la venda ambulants ocupi l'espai públic assegurant que instal·lacions per al desenvolupament de la Copa Amèrica ocupin aquest mateix espai públic, amb el que, de manera clara sembla que el problema no és que s'ocupi aquest espai, sinó qui l'ocupa. D'aquesta manera, les suposades mesures de seguretat, estan més aviat destinades a servir als interessos d'unes determinades persones, sense que alhora s'implementin mesures que puguin ajudar al fet que de manera efectiva les persones no tornin a dormir (i viure) als carrers, ni es vegin obligades a exercir activitats com la venda ambulants no autoritzada.

La realitat demostra que la securització que beneficia especialment a grups econòmics i polítics amb poder, continua guanyant a la seguretat humana o a una seguretat ciutadana que sigui capaç d'atendre les diverses inseguretats que enfronten grans grups de la societat. Es continua estant lluny de que les persones se sentin protegides en tots els àmbits de la

vida, que tinguin els ingressos i les oportunitats per aconseguir el benestar, sabent que hi ha un respecte real de tots els seus drets i dignitat, i que no es passa per sobre d'aquests per l'aparent pau i seguretat d'uns quants.

Les ciutats que aquí s'han analitzat són un repte, però també una oportunitat per a donar una resposta més robusta i duradora a les principals mancances en matèria de pau i desenvolupament. Són un exemple que les inseguretats estan molt presents en totes les regions del món, per la qual cosa no hi haurà seguretat global, mentre aquestes inseguretats personals i col·lectives encara siguin presents.

Si bé, com s'ha vist a l'inici, moltes normes del sistema internacional de drets humans mantenen en el seu contingut més vegades el terme seguretat, més com una validació de la limitació o restricció de drets que com una aposta per la garantia almenys mínima de tots els drets que reconeixen. L'enteniment de seguretat personal ha de continuar evolucionant amb la finalitat que per inseguretat no s'entenguin només els actes de violència física o armada contra les persones o els seus patrimonis, sinó tot allò que posa en risc l'efectiu gaudi i exercici de tots els drets reconeguts. I, per tant, la seguretat sigui molt més que la protecció de la persona amb policia, forces armades i control social. Més i especialment a les ciutats (municipis), que són el primer espai de convivència social.

La seguretat personal, la seguretat humana, la seguretat ciutadana com contra aposta a la securització és la millor via per a enfortir la resiliència enfront del canvi climàtic i els desastres naturals; una oportunitat per a promoure societats pacífiques i inclusives; una via per a combatre les causes subjacents de la pobresa; i un mitjà per a facilitar la transició d'una crisi humanitària a un desenvolupament sostenible durador. Abandonar la securització que estigmatitza a uns i protegeix uns pocs és la millor oportunitat per a atendre de fons els problemes que, des de les ciutats, afecten el benestar de les persones i, amb això, les bases mínimes per a la pau global.

206. UN Human Rights Office (2023), "UN Human Rights Office calls on Israel and on Member States, particularly those with influence, to stop attacks by the Israeli Security Forces, settler violence and forcible transfer of Palestinians in the occupied West Bank", disponible a: <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/un-human-rights-office-opt-un-human-rights-office-calls-israel-and-member-states-particularly-those-influence-stop-attacks-israeli-security-forces-settler-violence-and-forcible-transfer-palestinians-occupied-west>

207. Gencat (2024), "Dispositiu de seguretat per a Copa Amèrica de vela a Barcelona", disponible a: <https://web.gencat.cat/ca/actualitat/detall/Dispositiu-de-seguretat-per-a-Copa-America-de-vela-a-Barcelona>

7. CONCLUSIONS

En aquest informe, després de recollir exemples pràctics i teòrics de en què es concreta la implementació de les polítiques de securització a quatre ciutats: Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, observem que la implementació d'aquestes varia entre cada ciutat analitzada en base a les especificitats i casuístiques pròpies, les motivacions que utilitzen els governs de cadascuna d'aquestes per a justificar la seva implementació s'arrelen en la perpetuació de les mateixes discriminacions històriques i en la defensa dels interessos de les classes dominants.

Com a resultat de l'estudi observem que per tal de promoure una transformació de les estructures injustes i d'establir una pau positiva a les ciutats és clau construir models de seguretat que se centrin en garantir i promoure l'exercici dels drets humans, especialment pel que fa a l'accés a l'espai urbà, als serveis bàsics i a una llar segura (e.g. Los Angeles, París), a l'accés a documentació com a precondition de l'exercici de drets i l'accés a serveis (e.g. Barcelona), i per descomptat pel que fa a la necessitat d'acabar amb les polítiques

discriminatòries, de control, vigilància, repressió, etc. (e.g. en el cas extrem de Jerusalem estem davant d'un règim d'apartheid, ocupació militar, colonialisme d'assentaments i genocidi/neteja ètnica).

No obstant això, no n'hi ha prou només amb garantir els drets sobre el paper, s'han d'elaborar i implementar eines i mitjans que permetin accedir en equitat de condicions a aquests drets, evitant que la ciutat es converteixi en un objecte de consum, ja que això comporta fortes dinàmiques de violència que erosionen la construcció de pau i seguretat a les ciutats.

■ **Los Angeles: Securització a les polítiques neoliberalis.** L'anàlisi de l'impacte del neoliberalisme, la globalització i la segregació racial a la ciutat de Los Angeles ha permès identificar com a principal conseqüència la securització mitjançant la segregació espacial, la manca d'accés a recursos bàsics de la ciutat i a la llar en particular per part de persones racialitzades i històricament discriminades. Així, es remarca la importància de garantir aquests drets per trencar amb els multiplicadors d'altres violències.

■ **París: Securitització que militaritza una ciutat com a conseqüència de grans esdeveniments.**

L'increment dels marcs discursius i el sentit comú més reaccionaris han comportat una acceleració i aprofundiment en les dinàmiques de securitització a la ciutat de París aprofitant grans esdeveniments de visibilitat internacional. Durant aquests, han succeït una sèrie de vulneracions de drets humans, entre els quals l'expulsió de les persones residents i desnonaments a favor de la gentrificació, la militarització de l'espai públic i la vulneració del dret a la intimitat i a la llibertat d'expressió de la ciutadania a favor de l'aplicació de noves tecnologies de vigilància i pràctiques de seguretat. Així, es posa en evidència les conseqüències negatives de la promoció de la securitització per davant de la seguretat humana.

■ **Barcelona: Securitització que criminalitza col·lectius vulnerables com les persones migrades.**

A Barcelona també s'identifiquen pràctiques securititzadores, en particular s'assenyala una persecució del col·lectiu "top manta", que ja es troba en una situació d'especial desprotecció i exclusió social absoluta, mitjançant la saturació de l'espai públic i la decomís de productes als manters. L'anàlisi s'enfoca en la identificació de vulneracions de drets de les persones en situació administrativa irregular i impulsa un abordatge des de les polítiques públiques i competències municipals a llarg termini que tinguin en compte les causes estructurals i promogui els drets humans per sobre de la securitització.

■ **Jerusalem: Securitització per a l'apartheid i expansió territorial d'Israel.**

El cas de Jerusalem és especial i s'analitza com un cas extrem de securitització donada la situació històrica -i actual- d'ocupació militar il·legal, apartheid, colonialisme d'assentaments i genocidi i neteja ètnica continuades. En aquest context, la capital de Palestina se situa com a epicentre pel seu simbolisme, importància política i geoestratègica, i fins i tot religiosa. Les pràctiques de securitització que implementa Israel estan lligades a l'expansió d'una narrativa mono-ètnica jueva excoent inherents al projecte

sionista i a una sèrie de pràctiques i mesures securitàries dirigides a desplaçar, controlar i reprimir la població no-jueva (e.g. palestins, àrabs, cristians, etc.) concebuda com una amenaça i titllada sovint de "terrorista". Jerusalem, igual que tota Palestina, esdevé un laboratori de proves per a l'estat israelià on provar la seva tecnologia de control, vigilància, segregació, expulsió i guerra. En el seu cas, veiem com s'hi implementen polítiques com la construcció i ampliació del mur, els *checkpoints* i l'expansió d'assentaments; existeix una àmplia presència de policia, exèrcit i colons armats que fa ús de la violència i gaudeix de gran impunitat; es practica una política de desnonaments, demolicions i espoli de terres i habitatges de forma sistemàtica; i es desplega un ampli ventall de tecnologies de control, espionatge i vigilància tant a l'espai públic com pel que fa a la vida privada dels palestins.

■ El concepte de seguretat cada vegada està més distorsionat, convertint-se en el que acadèmics com Waeber y Buzan han denominat "securitització". Això està promovent una inseguretat interseccional que té les seves causes profundes en les discriminacions històriques, les desigualtats estructurals i les opressions que les persones viuen per la suma de les característiques personals que tenen.

■ La seguretat a la ciutat suposa una voluntat política i social en la qual les persones tenen jurídicament i efectivament garantit el gaudi ple dels seus drets i llibertats, tenint igual importància els drets civils, polítics, econòmics, socials, culturals, ambientals de les persones i les comunitats.

■ Per tant, l'augment de força policial, d'instruments armats per part d'aquestes, el desenvolupament d'accions d'identificació, l'ús de noves tecnologies als carrers amb finalitats de vigilància o altres mesures securitàries, no són la resposta que es requereix pel gaudi de tots els drets i llibertats i, més encara, en alguns casos, com s'ha vist, es converteixen més aviat en una amenaça més per a grans grups vulnerabilitzats a les ciutats.

8. BIBLIOGRAFIA

1. INTRODUCCIÓ

- Bertel, L., & Meijerink, F. (2016), "Towards a Marxist critique of Securitization Theory". Tesi de màster.
- Weaver, O. (2011), "Securitization and desecuritization". In: Lipshutz R (ed.) *On Security*. New York: Columbia University Press, 48-86.
- Williams, MC. (2003), "Words, images, enemies: securitization and international politics". *International Studies Quarterly* 47 (4): 511-531

2. LOS ANGELES - SEGREGACIÓ I EXPULSIÓ EN LA CIUTAT MULTIRACIAL GLOBAL

- Advancement Project y Violence Prevention Coalition (2011): "Community Safety Scorecard, City of Los Angeles" 2011, Consultat el 17 de diciembre de 2023
- Aviles y Edwards (2022), "Transient Zip Codes: Utilizing Counternarratives to Examine the Compounded Effects of Structural Racism and Housing Insecurity", *Journal of Trauma Studies in Education*, Volume 1, Issue 3(2022), pp. 6-22 Disponible a <https://www.ojed.org/index.php/JTSE/article/view/5048/2500>
- Beauregard, L. P. (2023): "La población sin techo aumenta en Los Angeles pese a la cruzada de la alcaldesa para reducirla", *El País*, Disponible a <https://elpais.com/internacional/2023-06-30/la-poblacion-sin-techo-aumenta-en-los-angeles-pese-a-la-cruzada-de-la-alcaldesa-para-reducirla.html>. Consultat el 22 de diciembre de 2023
- Beckett, Lois (2023): "'Out of reach': median home price in Los Angeles nears \$1m", Disponible a <https://www.theguardian.com/us-news/2023/aug/17/los-angeles-home-prices-housing-crisis-california>, Consultat el 22 de diciembre de 2023
- Boone, C. G. y Modarres, A. (1999): "Creating a Toxic Neighborhood in Los Angeles County: A Historical Examination of Environmental inequity", *Urban Affairs Review*, (35), 163.
- Bryan D., Jones (1982): Miller, G: "Cities by Contract: The Politics of Municipal Incorporation" (Book Review), *Social Science Quarterly* 4 (63), 812
- Brown, N. (2022): "Building safety in Los Angeles: a policy agenda for local health and safer communities", *Urban Peace Institute*, Disponible a <https://www.urbanpeaceinstitute.org/publications> Consultat el 22 de desembre de 2023
- Davis, Mike (2023): *Ciudad de cuarzo*. Arpa ediciones. Barcelona
- DeLuca, S. y Rosen, E. (2022): "Housing Insecurity Among the Poor Today", *Annual Review of Sociology*, 48:343-71
- De La Cruz-Viesca, M. et al. (2018), "Fifty years after the Kerner Commission report: Place, housing, and racial wealth inequality in Los Angeles", RSF. Disponible a: <https://www.rsfjournal.org/content/rsfjss/4/6/160.full.pdf>
- Diette, T. M. y Ribar D. C. (2018): "A longitudinal analysis of violence and housing insecurity", *Economic Inquiry*
- Dunga, S. H. (2021): "The nexus of poverty and housing insecurity: Developing a Household Housing Insecurity Index (HHII)", *Boloka Institutional repository*, Disponible a <http://hdl.handle.net/10394/37674> Consultat el 4 de gener de 2024

- Felker-Kantor, Max (2020): "Liberal Law-and-Order: The Politics of Police Reform in Los Angeles", *Journal of Urban History*, 46(5) 1026–1049
- Johnston, R., Poulsen, M. y Forrest J. (2006): "Modern and post-modern cities and ethnic residential segregation: Is Los Angeles different?", *Geoforum* 37, 318–330
- Mayo, Morrow (1933): *Los Angeles*. Classic Textbooks
- Leopold, J., Cunningham, M. K., Posey, L., Manuel, T. (2016): "Improving Measures of Housing Insecurity: A Path Forward", *Urban Institute*, Disponible a <https://www.urban.org/research/publication/improving-measures-housing-insecurity-path-forward> Consultat el 24 de gener de 2024
- Paglione, G. (2006): "Domestic Violence and Housing Rights: A Reinterpretation of the Right to Housing", *Human Rights Quarterly*, Vol. 28, No. 1. pp. 120-147
- Reback, Mia, Reynolds, Lovinia y Cameron, Kritikos (2021): "Residential Segregation, Zoning, and the Fight for Urban Mobility: Case Studies from Los Angeles, Miami, and Chicago", *Yale School of the Environment*
- Rovner, M. (2022): "(Dis)possession: The Historic Development of View Park and Los Angeles' Ongoing Housing Crisis", *Journal Critical Planning*, 25(0), disponible a <https://escholarship.org/uc/item/4gw0f2r2> Consultat el 22 de diciembre de 2023
- Reft, R. (2017): Segregation in the City of Angels: A Map of Housing Inequality in L.A., *PBS Social*, disponible a <https://www.pbsocial.org/shows/lost-la/segregation-in-the-city-of-angels-a-1939-map-of-housing-inequality-in-l-a> Consultat el 10 de diciembre de 2023
- Schuck M. Amie y Spatz Widom, Cathy (2021): "The roles of housing, financial, and food insecurities in understanding the relationship between childhood neglect and violence in adulthood", *PLOS ONE*, 16(3), Disponible a <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0246682> Consultat el 3 de enero de 2024
- Street Watch LA (2023): Street Watch Los Angeles, Disponible a <https://streetwatchla.com/> Consultat el 5 de gener de 2024
- Urban Peace Institute (2022): "(Des)ubicación: La Lucha por la Vivienda y la Comunidad Después de Echo Park Lake", Disponible a <https://escholarship.org/uc/item/34t5x1wq#page=18> Consultat el 8 de diciembre de 2023
- World City Population (2023): World City Populations 2023, disponible a <https://worldpopulationreview.com/world-cities> Consultat el 18 de desembre de 2023
- Zubrinsky, C. L. y Bobo, L. (1996): "Prismatic Metropolis: Race and Residential Segregation in the City of the Angels", *Social Science Research* 25, 335–347

3. PARÍS - LA SECURITITZACIÓ DE LES PERSONES MIGRADES: EL CAS DELS JOCS OLÍMPICS A PARÍS

- Amnesty International France (2024), "JO 2024 : Pourquoi la vidéosurveillance algorithmique pose problème". Disponible a: <https://www.amnesty.fr/liberte-d-expression/actualites/pourquoi-la-videosurveillance-algorithmique-pose-probleme-cameras-technologies>. Consultat el 20 de setembre de 2024.
- BASTA! (2018), " Entre 1977 et 2022, 861 morts suite à l'action des forces de l'ordre, dont 27 lors d'opérations anti-terroristes, et 80 du fait d'un agent en dehors de son service". Disponible a: <https://bastamag.net/webdocs/police/>. Consultat el 20 de setembre de 2024.

- Collectif Contre l'Islamophobie en France (CCIF) (2015), "Annual Report on Islamophobia in France (2015)". Disponible a : http://www.islamophobie.net/wp-content/uploads/2020/02/CCIF-Annual-Report-2016_0.pdf
- Dréan, M. (2024), "Avec la fin de la trêve hivernale, les squats sous la menace des expulsions", Le Monde. Disponible a : https://www.lemonde.fr/societe/article/2023/04/24/avec-la-fin-de-la-treve-hivernale-les-squats-sous-la-menace-des-expulsions_6170747_3224.html Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Le Figaro (2024), "JO Paris 2024 : 800 personnes écartées sur 180.000 contrôles de sécurité effectués". Disponible a : <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/jo-paris-2024-800-personnes-ecartees-sur-180-000-controles-de-securite-effectues-20240331#:~:text=La%20s%C3%A9curisation%20des%20%C3%A9preuves%20sera,agents%20de%20s%C3%A9curit%C3%A9%20priv%C3%A9e%20quotidiennement>. Consultat el 20 de setembre de 2024.
- France24 (2024), "'Gold medal': France wins plaudits for security after high-risk Olympic Games". Disponible a : <https://www.france24.com/en/sport/20240812-gold-medal-france-wins-plaudits-security-high-risk-olympic-games-paris-safety> Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Harvey, D. (1989), "The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change".
- Hutes, S. (2024), "The Olympics Is Transforming Their Neighborhood. And Kicking Them Out", The New York Times. Disponible a : <https://www.nytimes.com/2024/07/20/world/europe/france-paris-immigration-homeless-olympics.html> Consultat el 20 de setembre de 2024.
- L'informateur de Bourgogne (2023), "Jeux Olympiques Paris 2024 - Des agents de sécurité seront formés à Montceau - L'informateur de Bourgogne". Disponible a : <https://linformateurdebourgogne.com/jeux-olympiques-paris-2024-des-agents-de-securite-seront-formes-a-montceau/> Consultat el 20 de setembre de 2024.
- LCI (2024), "Gérald Darmanin, invité de Darius Rochebin". Disponible a : <https://www.youtube.com/watch?v=czz3EadrgWQ> Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Laurent, S. (2015), "Terrorisme: Qu'est-ce que la "fiche S"?. Disponible a : https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/10/16/terrorisme-qu-est-ce-que-la-fiche-s_4741574_4355771.html
- Légifrance (2017), "LOI n° 2017-258 du 28 février 2017 relative à la sécurité publique (1)". Disponible a : <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000034104023/>.
- Ligue des droits de l'Homme (2015), "Loi renseignement : tous surveillés". Disponible a : <https://www.ldh-france.org/loi-renseignement-surveilles/> Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Mbembe, A (2019). "Necropolitics". Duke University Press.
- Le Monde (2023), "Les mesures de vidéosurveillance algorithmique introduites par la loi JO 2024 sont contraires au droit international". Disponible a : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/03/06/les-mesures-de-videosurveillance-algorithmique-introduites-par-la-loi-jo-2024-sont-contraires-au-droit-international_6164276_3232.html Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Rigouste, M (2011) "L'ennemi intérieur: La généalogie coloniale et militaire de l'ordre sécuritaire dans la France métropolitaine".
- Rigouste, M (2016). "Estado de emergencia y negocio de la seguridad. Conversaciones con Mathieu Rigouste".
- Rigouste, M (2022). "La police du futur; Le marché de la violence et ce qui lui résiste".

- Transnational Institute (2020), "Quand un état d'urgence temporaire devient permanent; Le cas de la France". Disponible a: https://www.tni.org/files/publication-downloads/france_and_the_states_of_emergency_online_french.pdf.
- Université de Paris, 8 Vincennes Saint-Denis (2022), "SEINE DE CRIME : Les violences policières - Interview Vanessa Codaccioni" Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=elUrj93ewDc&t=15s>.
- Ville de Paris (2024), "Tout savoir sur la police municipale". Disponible a: <https://www.paris.fr/pages/tout-savoir-sur-la-police-municipale-parisienne-16970>. Consultat el 20 de setembre de 2024.
- Wolfe. S. (2024), "The Persistent Problems of the Olympic Games: A Focus on Paris 2024", Georgetown Journal of International Affairs". Disponible a: <https://gja.georgetown.edu/2024/08/25/the-persistent-problems-of-the-olympic-games-a-focus-on-paris-2024/>

4. BARCELONA - EL TOP MANTA A BARCELONA, UN CAS DE SECURITITZACIÓ?

- Ajuntament de Barcelona (2015) "Estratègia d'inclusió per a persones que exerceixen la venda irregular al carrer a Barcelona". Disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/86531/3/estrategiavendairregular.pdf> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Ajuntament de Barcelona (2015) "Baròmetre semestral de Barcelona. Resum de Resultats. Desembre 2015" <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/86420/1/Bar%C3%B2metre%202n%20semestre%202015.%20Resum%20resultats.pdf> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Ajuntament de Barcelona (2018). "Part d'impuls i control". Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/sites/default/files/ordre_080818_presidencia_ext.pdf
- Ajuntament de Barcelona (2022), "Enquesta de valors socials de Barcelona". Disponible a: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/125428/2/Enquesta%20valors%20socials%202021_informe%20de%20an%c3%a0lisi.pdf
- Amics de la Rambla (2018), "Memòria Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Antón, L. (2016), "Criminalització del top manta". Disponible a: <https://sosracisme.org/criminalitzacio-del-top-manta/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Ara (2019), "La compra legal fa ciutat: Barcelona acorralla el 'top manta' amb una campanya de suport als comerciants". Disponible a: https://www.ara.cat/societat/compra-barcelona-acorralla-campanya-comerciants_1_2656978.html Consultat el 30 de setembre 2024.
- Autoritat Catalana de la Competència (2016), "Consulta sobre la afectación de la venta ambulante ilegal respecto a la competencia desleal en el comercio de proximidad catalán", CO 137-2016 Venta Ambulante Ilegal (Top Manta). Disponible a: https://acco.gencat.cat/web/.content/80_acco/documents/arxius/actuacions/Resposta_Top-Manta_DEF_castella.pdf
- Betevé (2015). "El PP reclama una Comissió de Seguretat per abordar els "top manta"". Disponible a: <https://beteve.cat/politica/el-pp-reclama-una-comissio-de-seguretat-per-abordar-els-top-manta/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Barcelona en Comú (2023), "Barcelona Futura, Programa electoral 2023 - 2027". Disponible a: https://barcelonaencomu.cat/wp-content/uploads/2023/05/BComu_programa_2023-2027_04.pdf
- Buzan, Waeber, De Wilde (1998). "Security: A new framework for analysis".

- Càmara Mas, R. (2017), "Les Mesures de Disciplina Administrativa amb Relació al Fenomen del Top Manta", Revista Catalana de Dret Públic, pp. 69-74. Disponible a: <https://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rcdp/article/view/10.2436-rcdp.i55.2017.2968/n55-camara-ca.pdf>
- Ciudadanos (2023), "Programa electoral, elecciones Municipales 2023", p.17. Disponible a: <https://www.elnacional.cat/uploads/s1/41/20/79/43/programa-electoral-ciudadans-barcelona-2023-anna-grau-eleccions-municipals.pdf>
- Cortes Generales (2021), "Industria, Comercio y Turismo", p.32-52. Disponible a: https://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/DS/CO/DSCD-14-CO-370.PDF
- Coordinadora Obrim Fronteres (2023). "#Decaleg28M". Disponible a: https://www.instagram.com/p/CoCF9sqjJou/?utm_source=ig_embed&ig_rid=79f7261a-94dd-4762-8dde-bcb829b1cec3&img_index=7 Consultat el 30 de setembre 2024.
- Coordinadora Obrim Fronteres (2023), "10 Propostes per uns Municipis d'Acollida, Inclusius i Antiracistes". Disponible a: https://www.instagram.com/p/CoCF9sqjJou/?utm_source=ig_embed&ig_rid=79f7261a-94dd-4762-8dde-bcb829b1cec3&img_index=1 Consultat el 30 de setembre 2024.
- CUP Barcelona (2023), "Programa Electoral, Construïm l'alternativa necessària", p. 45. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-cup-eleccions-municipals-2023-barcelona-090523-ok.pdf>
- El Diario (2019) "La Audiencia de Barcelona descarta que el top manta cause "graves perjuicios" a las marcas de lujo" https://www.eldiario.es/catalunya/politica/condenados-manteros-barcelona-fiscalia-espana_1_1744152.html Consultat el 30 de setembre 2024.
- El Diario (2022), "Las vidas que se esconden detrás de la manta de la venta ambulante". Disponible a: https://www.eldiario.es/euskadi/blogs/gazteberri/vidas-esconden-detras-manta-venta-ambulante_132_9235295.html Consultat el 30 de setembre 2024.
- Diomcoop (2020). "'Mercats per a la inclusió social' Memòria d'actuació Període Març 2017 - Febrer 2020". Disponible a: https://diomcoop.org/memoria1720.pdf?_gl=1*lubgwk*_up*MQ..*_ga*MjA1MjAwNDM5LjE3MjE00TAwNjI.*_ga_QWDDP4CJ5R*MTcyMTQ5MDA2MS4xLjEuMTcyMTQ5MDA3NS4wLjAuMA..*_ga_5NNGZ1MXL7*MTcyMTQ5MDA2MS4xLjEuMTcyMTQ5MDA3Ni4wLjAuMA Consultat el 30 de setembre 2024.
- Esquerra Republicana Barcelona (2023), "Programa Electoral, una Barcelona per a Tothom", p.108. Disponible a: https://locals.esquerra.cat/documents/programa-electoral_2023_erc_bcn.pdf
- InfoLibre (2018), "Lo que hacen Barcelona y Madrid contra los manteros (y lo que no)". Disponible a: https://www.infolibre.es/politica/barcelona-madrid-manteros-no_1_1161310.html Consultat el 30 de setembre 2024.
- La Federació Catalana d'ONGDs, La Coordinadora d'ONGD i Futuro en Común (2023), "Eleccions municipals 2023, Per uns Municipis Garants dels Drets Humans i la Pau: 35 Demandes per la Justícia Global", p.5. Disponible a: <https://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2023/05/Demandes-municipals-per-a-la-Justicia-Global.pdf>
- NacióDigital (2018), "El top manta torna a escena: cinc claus d'una polèmica cíclica". Disponible a: https://naciodigital.cat/societat/el-top-manta-torna-a-escena-cinc-claus-duna-polemica-ciclica_64407_102.html Consultat el 30 de setembre 2024.
- El Nacional (2019), "Barcelona lanza la campaña 'Compra legal' contra el top manta". Disponible a: https://www.elnacional.cat/es/barcelona/barcelona-compra-legal-top-manta_409324_102.html Consultat el 30 de setembre 2024.

- Observatori Crític dels Mitjans (2018), "Baralles, versions creuades i racisme: el debat mediàtic al voltant dels manters cada estiu". Disponible a: <https://www.media.cat/2018/09/03/manters-baralles-racisme-debat-mediatic/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- El Periódico de Catalunya (2019). "Barcelona col·locarà jardineres i xiringuitos per dissuadir els manters". Disponible a: <https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20190521/barcelona-utilitzara-jardineras-xiringuitos-dissuadir-manters-pla-7466487> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Plataforma d'Afectats pel Top Manta (2018), "Memòria de la Plataforma Afectats pel Top Manta 2018". Disponible a: <https://www.amicsdelarambla.cat/cat/noticia/memoria-plataforma-afectats-pel-top-manta-2018> Consultat el 30 de setembre 2024.
- PP (2023), "50 Compromisos del Proyecto Recupera Barcelona", p.5. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-pp-eleccions-municipals-2023-barcelona.pdf>
- Sales, G. (2017), "La venda ambulante no autoritzada als carrers de Barcelona. Límits i potencialitats de la intervenció social" Revista de Treball Social.
- El Salto (2019), "La Ley de Extranjería y la venta ambulante: el caso del huevo y la gallina". Disponible a: <https://www.elsaltodiario.com/venta-ambulante/ley-extranjeria-venta-ambulante-huevo-gallina> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Síndic de Greuges (2016), "Informe sobre el comerç irregular a la via pública". Disponible a: https://www.sindic.cat/site/unitFiles/4018/Informe%20comer%C3%A7%20irregular%20via%20publica_cat_ok.pdf Consultat el 30 de setembre 2024.
- Sindicat Popular de Venedors Ambulants (2018), "Comunicado de prensa 9 de agosto 2018". Disponible a: <https://manteros.org/comunicados/#1547112044581-701cef75-5e01> Consultat el 30 de setembre 2024.
- SOS Racisme (2019), "Comunicat: A Barcelona la "seguretat" atempta contra la dignitat de les persones". Disponible a: <https://sosracisme.org/comunicat-a-barcelona-la-seguretat-atempta-contra-la-dignitat-de-les-persones/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Tot Barcelona (2019), "Una prova pilot demostra que les terrasses són un fre efectiu contra el 'top manta'". Disponible a: <https://www.totbarcelona.cat/economia/terrasses-jardineras-fre-efectiu-top-manta-barceloneta-71825/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Tot Barcelona (2019), "Dispositiu permanent contra el top manta a la zona portuària a un mes de les eleccions". Disponible a: <https://www.totbarcelona.cat/societat/dispositiu-permanent-contra-el-top-manta-a-la-zona-portuaria-a-un-mes-de-les-eleccions-67789/> Consultat el 30 de setembre 2024.
- Treball Social de Catalunya, agost 2017, n. 211, pàgines 175-189. ISSN 0212-7210.
- Trias per Barcelona (2023), "La Barcelona que funciona. Programa electoral 2023". <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-xavier-trias-barcelona-eleccions-municipals-2023-120523.pdf>
- La Vanguardia (2015), "Un estudio desvincula el 'top manta' de las mafias". Disponible a: <https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20150918/54435335507/estudio-desvincula-top-manta-mafias.html> Consultat el 30 de setembre 2024.
- La Vanguardia (2019), "L'Ajuntament de Barcelona llança la campanya 'Compra legal' contra la venda ambulante no autoritzada". Disponible a: <https://www.lavanguardia.com/local/barcelones-nord/20190802/463814385078/lajuntament-de-barcelona-llanca-la-campanya-compra-legal-contra-la-venda-ambulante-no-autoritzada.html> Consultat el 30 de setembre 2024.

- VOX (2023), "Cuida Barcelona, Cuida lo Tuyo", p.6. Disponible a: <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2023/05/programa-vox-eleccions-municipals-2023-barcelona-130523.pdf>

5. JERUSALEM / AL-QUDS - NO HI HA SEGURETAT POSSIBLE SOTA OCUPACIÓ, APARTHEID, COLONIALISME I NETEJA ÈTNICA

- "Abuse and Collective Punishment in al-'Esawiya, East Jerusalem," B'Tselem video clip, YouTube, https://www.youtube.com/watch?time_continue=87&v=wsu394CrDSs&feature=emb_logo (accessed July 22, 2020); Also see B'Tselem, "This is Jerusalem: Violence and Dispossession in al-'Esawiyah," May 2020, <https://bit.ly/2AL2gaA> Consultat el 10 d'octubre 2024
- Adam, Ali. (2020). "Palestinian Intifada: How Israel orchestrated a bloody takeover". AlJazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2020/9/28/palestinian-intifada-20-years-later-israeli-occupation-continues> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Al Jazeera (2023). "Why are so many Palestinian prisoners in Israeli jails?". Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/8/why-are-so-many-palestinian-prisoners-in-israeli-jails>. Consultat el 9 d'octubre 2024.
- Al Jazeera (2024), "Palestinians fear Israeli violence in Jerusalem during Ramadan". Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2024/3/10/palestinians-fear-israeli-violence-in-jerusalem-during-ramadan> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Al Tahhan, Z. (2024). 'There isn't a Palestinian male' in Jerusalem who hasn't been beaten. Accessible a: <https://www.aljazeera.com/features/2024/2/21/occupied-jerusalem-there-is-no-palestinian-male-that-hasnt-been-beaten>. Consultat el 29 de setembre 2024.
- Alquds Info (2024), "The project". Disponible a: <https://alquds.info/project-information/> Consultat el 10 d'octubre de 2024
- Amnesty International (2019). Chapter 3: Israeli Settlements and International Law. Disponible a: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/01/chapter-3-israeli-settlements-and-international-law/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Amnistía Internacional (2022), "Israel's Apartheid against Palestinians: Cruel system of domination and crime against humanity". Disponible a: <https://www.amnesty.org/en/documents/mde15/5141/2022/en/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Amnesty International. (2023). "Israel/OPT: Israeli authorities are using facial recognition technology to entrench apartheid". Disponible a: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/05/israel-opt-israeli-authorities-are-using-facial-recognition-technology-to-entrench-apartheid/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Asamblea General de las Naciones Unidas (2021), "Situación de los derechos humanos en los territorios palestinos ocupados desde 1967". Disponible a: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n21/299/68/pdf/n2129968.pdf>
- Ashwini K.P. (2024) "Racism, racial discrimination, xenophobia and related forms of intolerance: follow-up to and implementation of the Durban Declaration and Programme of Action Contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance. Report of the Special Rapporteur on contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance." Human Rights Council. Fifty-sixth session. Disponible a: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/084/20/pdf/g2408420.pdf>

- Avi Shlaim (1994), "It can be done". London Review of Books. Disponible a: <https://users.ox.ac.uk/~ssfc0005/It%20Can%20Be%20Done.html>. Consultat el 09/10/2024
- Avni, N. (2020). "Between exclusionary nationalism and urban citizenship in East Jerusalem/al-Quds". *Political Geography*, 86, 102314.
- B'TSLEM (2019), "East Jerusalem, 11 November 2017". Disponible a: <https://www.btselem.org/jerusalem> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- B'TSLEM (2024), "House Demolitions: Demolition on the pretext of unlawful construction". Disponible a: <https://statistics.btselem.org/en/demolitions/pretext-unlawful-construction?stateSensor=%22west-bank%22&demoscopeSensor=%22false%22&tab=overview&structureSensor=%5B%22residential%22%2C%22non-residential%22%5D> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Bertel, L., & Meijerink, F. (2016), "Towards a Marxist critique of Securitization Theory". Tesi de màster.
- Brulin, R. (2014). "Israel's decades-long effort to turn the word 'terrorism' into an ideological weapon". Disponible a: <https://mondoweiss.net/2014/08/israels-terrorism-ideological>. Consultat el 10 d'octubre de 2024.
- Bergman, R. i Mazzetti, M. (2024). "Takeaways From the Times Investigation Into 'The Unpunished'". *The New York Times*. Disponible a: <https://www.nytimes.com/2024/05/16/magazine/takeaways-investigation-settler-violence-impunity.html>. Consultat el 9 d'octubre 2024.
- Buzan, B., Wæver, O., & De Wilde, J. (1998). "Security: A new framework for analysis". Lynne Rienner Publishers.
- Carnegie Endowment (2024), "Access Restricted: No Holiday in Jerusalem". Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=dZaNCjni6vE> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Checa Hidalgo, D. (2019). Políticas de hechos consumados en Jerusalén: Prácticas coloniales en la ciudad santa. In J. Ramos Tolosa & D. Checa Hidalgo (Eds.), *Comprender Palestina-Israel: Estudios pluridisciplinarios y decoloniales* (pp. 38–71). Editorial Universidad de Granada.
- City of David (s.f.), "Celebration at the farm". Disponible a: <https://cityofdavid.org.il/en/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Donderer, E. (2021), "Ontological Insecurity: A Case Study on Israeli-Palestinian Conflict in Jerusalem". *E-International Relations*, 1-6.
- Goldenberg, T. (2024). "Harsh Israeli rhetoric against Palestinians becomes central to South Africa's genocide case". Accessible a: <https://apnews.com/article/israel-palestinians-south-africa-genocide-hate-speech-97a9e4a84a3a6bebeddfb80f8a030724>. Consultat el 10 d'octubre 2024
- Gomes, M. S., Marques, R. R. (2021). Can securitization theory be saved from itself? A decolonial and feminist intervention. *Security Dialogue*, 52(1_suppl), 78-87. <https://doi.org/10.1177/09670106211027795>
- Hever, S. (2018). "Securing the occupation in East Jerusalem: Divisions in Israeli policy". *Jerusalem Quarterly*, (75), 104.
- Keller-Lynn, C. (2023), "260,000 firearm permits sought since Oct.7, after Ben Gvir's push to arm civilians". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/260000-firearm-permits-sought-since-oct-7-after-ben-gvir-push-to-arm-civilians/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Latituds (2024), "Saber, Sumud, Palestina. Les arrels d'una terra". Disponible a: <https://www.3cat.cat/3cat/saber-sumud-palestina-les-arrels-d-una-terra/video/6288781/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

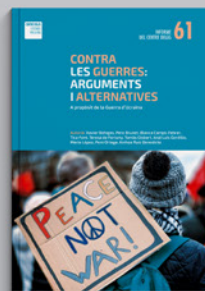
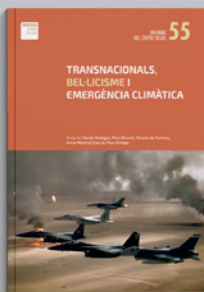
- Law for Palestine (2024), "Law for Palestine Releases Database with 500+ Instances of Israeli Incitement to Genocide – Continuously Updated". Disponible a: <https://law4palestine.org/law-for-palestine-releases-database-with-500-instances-of-israeli-incitement-to-genocide-continuously-updated/>
- Loewenstein, A. (2023) "El laboratorio palestino. Cómo Israel exporta al mundo la tecnología de la ocupación". Capitan Swing.
- Mojaddedi, R. (2024), "Israel's Foreign Policy and the Normalization of Ties with ARab States: What's Going Wrong". Disponible a: https://www.researchgate.net/publication/381482833_Israel's_Foreign_Policy_and_the_Normalization_of_Ties_with_Arab_States_What's_Going_Wrong Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Morris, B. (2001). *Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict. 1881-2001*. New York: Random House.
- Neuman, S., Beardsley, E. (2023), "Israel is trying to arm more citizens with guns since the Hamas attack". Disponible a: <https://www.npr.org/2023/12/06/1216088371/guns-israel-hamas-gaza> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Nir Hasson (2019), "Israel's Collective Punishing Exact Price From This East Jerusalem Neighborhood," *Haaretz*, <https://www.haaretz.com/israel-news/.premium-israel-s-collective-punishing-exacts-price-from-this-east-jerusalem-neighborhood-1.7425731> Consultat el 29 de setembre 2024.
- Olesker, R. (2014). "National identity and securitization in Israel". *Ethnicities*, 14(3), 371-391. Disponible a: <https://doi.org/10.1177/1468796813504093>
- Pressman, J. (2020). "Horizontal inequality and violent unrest in Jerusalem". *Terrorism and political violence*, 32(6), 1161-1185.
- Pappé, I. (2008), "The Ethnic Cleansing of Palestine", Critica, Barcelona
- Ruiz-Benedicto, A., Pozo, A. (2022). Informe 54: "Negocis provats en combat. Exportar la marca 'made in Israel' per a mantenir l'ocupació i normalitzar la injustícia". Centre Delàs d'Estudis per la Pau.
- Siddiqui, Usaid (2023). "'Chilling effect': Israel's ongoing surveillance of Palestinians". Al Jazeera. Disponible a: <https://www.aljazeera.com/news/2023/5/7/chilling-effect-israels-ongoing-surveillance-of-palestinians> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Said, E. (2011), "Edward Said's Lost Essay on Jerusalem: The Current Status of Jerusalem". *Jerusalem Quarterly*, (45).
- Settlement Watch (2020). "Settlement Under the Guise of Tourism: The Elad Settler Organization in Silwan". Settlement Watch, Peace Now, October 2020. <http://peacenow.org.il/wp-content/uploads/2020/12/Elad-Organization-in-Silwan.pdf> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Shakir, O. (2021). "A threshold crossed: Israeli authorities and the crimes of apartheid and persecution". Human Rights Watch. Disponible a: <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution> Consultat el 10 d'octubre 2024
- Sharon, J. (2023), "Ben Gvir says 10,000 assault rifles purchased for civilian security teams". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/ben-gvir-says-10000-assault-rifles-purchased-for-civilian-security-teams/> . Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Sokol, S. (2024), "Far-right violence, chants of 'Death to Arabs', at Jerusalem Day Flag March in Old City". Disponible a: <https://www.timesofisrael.com/jerusalem-day-flag-march-marred-by-far-right-violence-under-shadow-of-war/> Consultat el 10 d'octubre 2024.

- Tawfiq Tamimi, T. (2016). "Revocation of residency of Palestinians in Jerusalem. Prospects for accountability", *Jerusalem Quarterly*, nº72, p37-47.
- Visualizing Palestine (2023), "How Israel is Arming Israeli Settlers". Disponible a: <https://visualizingpalestine.org/visual/how-israel-is-arming-israeli-settlers/> Consultat el 10 d'octubre 2024.
- Visualizing Palestine (2024), "Many 'cides' of Genocide". Disponible a: <https://visualizingpalestine.org/visual/many-cides-of-genocide/> Consultat el 10 d'octubre 2024
- Weaver, O. (2011), "Securitization and desecuritization". In: Lipshulz R (ed.) *On Security*. New York: Columbia Universtiy Press, 48-86. Williams, MC. (2003), "Words, images, enemies: securitization and international politics". *International Studies Quarterly* 47 (4): 511-531
- WhoProfits. (2018) "Big Brother" in Jerusalem's Old City: Israel's Militarized Visual Surveillance System in Occupied East Jerusalem. Flash Report. November 2018.

6. SEGURETAT I DRETS HUMANS A LA CIUTAT

- Alexander, M. (2012). *El color de la justicia. La nueva segregación racial en Estados Unidos*. Capitán Swing.
- Castilla, K. (2021). *Derechos humanos desde una perspectiva interseccional*. Barcelona: Institut de Drets Humans de Catalunya.
- Dennen, J. (2005). *Problems in the Concepts and Definitions of Aggression, Violence, and Some Related Terms*. Default journal.
- Fondo fiduciario de las Naciones Unidas para la seguridad humana. (2016). *Manual de seguridad humana*. Nueva York: Naciones Unidas.
- Font, T., & Castilla, K. (2022). *La violencia y la paz en las ciudades. Más allá de la seguridad hegemónica (Vol. Informe 52)*. Barcelona: Centre Delàs d'Estudis per la Pau.
- Lazarus, L. (2015). *The Right to Security*. En S. Liao, R. Cruft, & M. Renzo, *Philosophical Foundations of Human Rights* (págs. 423-441). Oxford: Oxford Academic.
- Xavier, A. (2016). *Researching Human Security : mapping new insecurities?*. En *Proceeding of the International Scientific Conference: Researching Security: approaches, concepts and policies* (págs. 219-229). St. Kliment Ohridski University.

INFORME CENTRE DELÀS

Si values les nostres recerques
i vols ajudar-nos a mantenir el nostre
rigor i independència, pots fer-te
soci/a o fer un donatiu escanejant
el codi QR o en aquest enllaç:
<https://centredelas.org/fes-te-soci-a/>

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU

Amb el suport de:

